

DRAUGAS

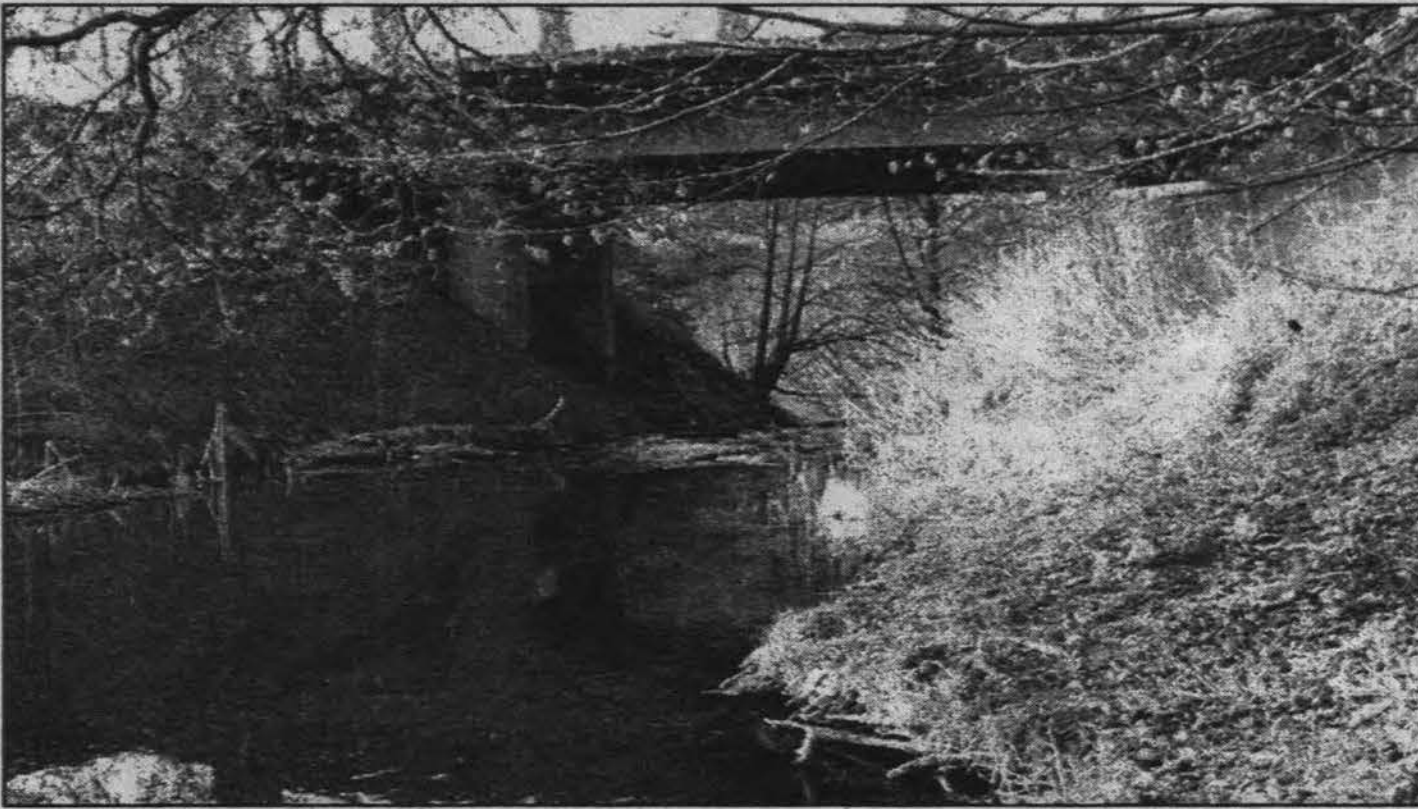
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS - SATURDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 30, 2006

Vol. XCVII Nr. 189

Patriotai buvo pasijutę teisėjais ir budeliais

Liūdnai pagarsėjęs Bražuolės upelis.

Pavasaris.lt nuotr.

Vilnius, rugsėjo 29 d. (BNS) — Patriotais save laikantys kauniečiai, įtariamai 1997-ųjų sausį nužudę savanorį ir Valstybės saugumo departamento (VSD) darbuotoją Jurą Abromavičių, prieš tai buvo surengę kelias „repeticijas“.

Paaiškėjo, kad 1995 metų sausio 9 dieną pagrindinis įtariamasis J. Abromavičiaus nužudymo byloje Vy-

tautas Grybauskas kartu su buvusiu Krašto apsaugos ministerijos Antrojo operatyvinio tarnybų departamento pareigūnu Jonu Zajančausku susprogdino namą.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, pagąsdinti šio namo šeimininką Juozą Poderį nuspręsta todėl, kad šis esą buvo stribas ir dalyvavo tremiant žmones į Sibirą. Kauniečiai prie J. Poderio namo padėjo savadarbi sprogmenį, o vėliau džiaugėsi sudrumstę tam stribui ramybę.

Į pareigūnų, tyrusių 1996 metais įvykdytą pasikėsinimą į žinomą Kauno klinikų gydytoją profesorių Leoną Klumbį, akiratį vėl pakliuvo tie patys kauniečiai. Manoma, kad J. Zajančauskas galėjo kerštauti Kovo 11-osios Akto signataro Egidijaus Klumbio tėvui L. Klumbiui, nes šis trukdė kilti karjeros laiptais Arimantui Tamašauskui. Šis buvo J. Zajančausko draugas.

Profesorius buvo peršautas, kai ankstų rytą ėjo į darbą. Pasikėsintojo

paleista kulka įsmigo profesoriui į sėdmenis, jis patyrė sunkų kūno sužalojimą. V. Grybauską nuo atsakomybės už visus šiuos nusikaltimus išgelbėjo netikėtas įvykis — 1997 metais gamindamas sprogmenį jis sunkiai susižalojo ir nusišovė.

Už J. Poderio namo susprogdinimą J. Zajančauskas nebuvo teisiamas, nes jau suėjo šio nusikaltimo senaties terminas. Surinkti pakankamai įrodymų, **Nukelta į 6 psl.**

Šiame numeryje:

- Iš ateitininkų veiklos.
- Lietuvos Švietimo ministerijos premijos.
- Menas, literatūra, mokslas.
- Į Lietuvos padangę oro balionu.
- Atominė mina.
- Pasikeitimai „Chicago Historical Society“.
- Mūsų šeimose.
- Vysk. Ansa Trakį prisimenant.
- JAV LB Socialinių reikalų tarybos skiltys.

Valiutų santykis
1 USD — 2.71 LT
1 EUR — 3.45 LT

Kas penktas gyventojas — pagyvenęs žmogus

Vilnius, rugsėjo 29 d. (BNS) — Lietuvoje, kaip ir kitose Europos Sąjungos šalyse, kasmet vis didesnę visuomenės dalį sudaro pagyvenę žmonės.

Statistikos departamento duomenimis, 2006 metų pradžioje 694,000 (20 proc.) Lietuvos gyventojų buvo sulaukę 60 ir daugiau metų.

65 metų ir vyresnio amžiaus gyventojų dalis, palyginti su bendru gyventojų skaičiumi, sudarė 15.3 proc. (2004 metais — 15 proc.).

Prognazuojama, kad 2050 metais kas trečias šalies gyventojas (35 proc.) bus pagyvenęs žmogus.

Lietuvoje pagyvenusių žmonių dalis mažesnė nei Europos Sąjungos valstybių vidurkis — 16.5 proc.

Daugiausia 65 metų ir vyresnio amžiaus žmonių buvo Italijoje (19.3 proc. visų gyventojų) ir Vokietijoje (18 proc.), mažiausia — Airijoje (11.2 proc.) ir Slovakijoje (11.4 proc.).

Lietuvoje 2006 metų pradžioje mieste gyveno 429,000 (62 proc.), kaime — 264,000 (38 proc.) 60-ties sulaukusių ir vyresnio amžiaus žmonių. Jie sudarė apie penktadalį (19 proc.) miesto ir ketvirtadalį (23 proc.) kaimo gyventojų.

Pačios „seniausios“ yra Alytaus, Anykščių, Ignalinos, Lazdijų, Molėtų, Varėnos ir Zarasų rajonų savivaldybės, kur 60 metų sulaukę ir vyresni gyventojai sudaro 27-30 proc. visų gyventojų.

Diplomatas A. Januška traukiasi

Vilnius, rugsėjo 29 d. (BNS) — Iš Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus pareigų pasitraukusio Albino Januško galimas paskyrimas ministro pirmininko Gedimino Kirilo vyriausiuoju patarėju būtų įdomus, tačiau žinant apie vykstantį Valstybės saugumo departamento (VSD) veiklos tyrimą — galimai ir rizikingas, mano opozicinės Tėvynės sąjungos vadovas Andrius Kubilius.

„Tai būtų įdomus paskyrimas ir pusiau juokais kalbant — kaip žiniasklaida teigia, kad iš Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus pareigų A. Januška vadovavo valstybei, tai iš premjero patarėjo pozicijų — tai būtų aiškesnis ir skaidresnis variantas. Kalbant rimtai — premjeras, jei

darytų tokį žingsnį, matyt, reiktų laikyti tokį sprendimą gana rizikingu, kol nebaigtas tyrimas Valstybės saugumo departamente, kur keliama klausimai ir dėl spaudoje skelbtų galimų A. Januško sąsajų su VSD ir kaltinimų neskaudria veikla“, — sakė A. Kubilius.

Konservatorių vadovas sakė, kad kas negalys plačiau komentuoti A. Januškos pasitraukimo iš Užsienio reikalų ministerijos (URM), kol nėra aiškos visos šio pasitraukimo priežastys ir aplinkybės.

„Dėl A. Januškos atsistatydinimo man sunku komentuoti, tačiau tikrai negalėčiau sutikti su kai kurių politologų vertinimu, kad tokio atsistatydinimo **Nukelta į 6 psl.**

Krizę stabdo tik sąmoningumo stoka

Vytautas Radžvilas

Eltos nuotr.

Giedrė Maksimaitytė
Alfa.lt

„Baltijos šalyse krizė yra aki-vaizdas faktas, bet yra veiksmų, kurie trukdo jai prasiveržti — sakė politologas Vytautas Radžvilas. — Vienas svarbiausių veiksmų greičiausiai yra kitoks visuomenės pilie-

tinio ir politinio sąmoningumo lygis“.

Politologas, filosofas, Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto (TSPMI) doc. V. Radžvilas taip komentuoja rusų politologo Sergejaus Markovo išdėstytą nuomonę, kad Vengriją ir Lenkiją ištikusi politinė krizė gali pasireikšti ir Baltijos bei kitose Vidurio Europos šalyse, kurios tiesiogiai priklauso Europos Sąjungai ir NATO.

Pasak V. Radžvilo, šis rusų politologas ne itin mėgsta Baltijos šalis, tačiau jo prognozės, deja, nėra laužtos iš piršto.

„Paprasčiausiai egzistuoja objektyvios tokios krizės prielaidos. Svarbiausia iš jų ta, kad visose šalyse vadinamoji postkomunistinė transformacija **Nukelta į 6 psl.**

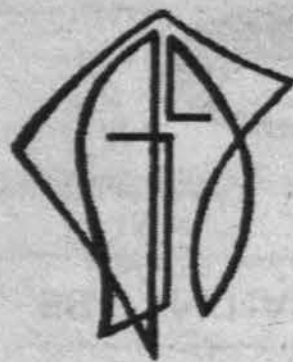
NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-29-06

PERIODICALS

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

XV Ateitininkų federacijos kongresas - I

Mus pasveikino
Panevėžys, o mes
sveikinom kongresą

Rugpjūčio 18-20 d. suvažiavo arti 400 ateitininkų į XV Ateitininkų kongresą Panevėžy, jų tarpe ir apie 20 iš Šiaurės Amerikos. Parinkta vieta kongresui įdomiai veikė kongreso nuotaiką. Panevėžys neturistinė vieta, ir tai turbūt kongresui atėjo į naudą, nes vietovė nei blaškė, nei gundė, nuo kongresinių darbų ir kalbų. O atvažiuojant iš užsienio ateitininkui, Panevėžys davė ir apie ką pamąstyti.

Atidarant kongresą, visus pasveikino kongreso organizacinio komiteto pirmininkė Irena Bikulčienė. Ji yra ir Panevėžio krašto ateitininkų valdybos pirmininkė, o Panevėžio krašte kuopos dygsta kaip grybai po lietaus. Ir tai — daugelio pasižventusių globėjų dėka. Nestinga Panevėžiui ir kitų pašvęsto gyvenimo pavyzdžių — iš Panevėžio yra kilusi ateitininkė Albina Saladūnaitė pažymėta prel. Juozo Prunskio premija, skirta „materiai, pasižymėjusiai krikščionių idealų tarnyboje“. Taip pat Panevėžyje veikė kun. Alfonsas Lipniūnas, buvo gimnazijos kapelionu, Panevėžio vyskupijos jaunimo direktoriumi, turėjo daug įtakos prieškarinio ateitininkams. Šis Stuthofo koncentracijos lagerio buvęs kalinys yra palaidotas prie Panevėžio katedros. Panevėžys pasižymi ir kitomis išskiliomis asmenybėmis: vysk. Paltaroku, vysk. Jonu Kaunecku ir kitais. Akivaizdu, kad Panevėžys, ne savo blizgančiomis vitrinomis pasižymi, o pasižventusiais vadais, kurių sukurtas turtas — meilė žmogui neįkainojamas.

Kongresas, kaip įprasta, prasidėjo sveikinimais. Sveikintojų tarpe buvo iš Čikagos atvykęs vysk. Gustavo Stiller, apaštalinis nuncijus arkivysk. Stefan Zurbingen, vysk. Jonas Kauneckas. Š. Amerikos ateitininkų vardu sveikino Birutė Bublienė; kongresą per Saulių Kuprį sveikino Lietuvos Vyčiai, dienraštis „Draugas“ ir Dainavos stovyklavietės steigėja Amerikos lietuvių Romos katalikų federacija. Buvo ir kitų.

XV Ateitininkų kongreso metu su giesme žygiuojama į Panevėžio katedrą. Nuotrauka Jono Kuprio

Iš įdomesnių pasisakymų buvo du, kuriuose išreikštas mintis verta suglaustai paminėti. Vienas, tai savo kadenciją baigiančio Ateitininkų federacijos pirmininko Liutauro Serapino, žodis. Jis pabrėžė, kad ateitininkų uždaviniai yra: mokyti, auklėti, vadovauti, atstovauti ir kartu su Katalikų bažnyčia pašvęsti Kristui visą ką turime: mus pačius, tėvynę Lietuvą, pačią Bažnyčią ir visą pasaulį. Jis toliau priminė Stasio Šalkauskio suformuluotas Lietuvos kataliko šviesuolio pareigas: pareigą gražinti lietuvių tautai nutautusius elementus, pareigą intensyviai kurti tautinę kultūrą ir pareigą dalyvauti visuomenės kultūros kūryboje. Iš to ir išplaukė kongreso šūkis: „Gyvenkime ir kurkime per Kristų“. Pirmininkas baigė tokia mintimi: „Kaip Bažnyčios misija yra vesti žmogų į išganymą, taip ateitininkų misija yra vesti žmones į aktyvų gyvenimą Katalikų bažnyčios misijos šviesoje“.

Antras sveikinimas buvo dr. Petro Kisieliaus, buvusio Ateitininkų federacijos vado, organizavusio daugelį kongresų. Jis sveikino laišku, apgailestaudamas, kad negali dalyvauti. Šalia sveikinimų daktaras ragino ateitininkus į kovą: „Ateitininkai šiame kongrese turėtų deklaruoti aktyvią rezistenciją prieš nutautėjimą, šeimų ardymą, mirties kultūrą, globalizaciją, korupciją, tautos depresiją, alkoholizmą, imigracijos įkarštį“. Skatino daugiau dėmesio skirti ateitininkų ir lietuviškai spaudai. Prie sveikinimo dr. Kisieliui pridėjo 1000 dol. auką, žurnalo „Ateitis“ platinimui Lietuvos bibliotekoms.

Šiuo mi, prasidėjo XV Ateitininkų federacijos kongresas, gausus paskaitomis, meniniais pasirodymais ir rinkimais.

— V. Kuprytė

*Tęsinys kitą šeštadienį —
Kongreso paskaitos*

Vadovų kursai studentams

Kas bus? Vadovavimo seminaras.

Kas ruošia? Moksleivių ateitininkų sąjungos CV.

Kam? Studentams ateitininkams, lankančiams universitetą ir besidomintiems jaunimo vadovavimu.

Kada? š.m. lapkričio 24 - 25 d. (penktadienį ir šeštadienį) 12:00 iki 5:00 val.

Kur? Ateitininkų namuose, Lemont, Illinois.

Kiek kainuos? Nieko.

Registracija? Registruotis iki lapkričio 1 d.

el-paštu DLNQ@aol.com arba tel. 708-349-7403, parašydami (ar pasakydami) savo vardą, pavardę, el-pašto adresą, telefono numerį, kurį universitetą lankote ir kelintus metus.

Studentų
ateitininkų
savaitgalis
Dainavoje
spalio 20-22 d

Paskaitininkas:
Darius Norvilas

Pasižymėkite datas savo kalendoriuose ir sekite spaudą — netrukus bus daugiau informacijos

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to
Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$35.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El-paštas:

raistine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

LIETUVOS ŠVIETIMO MINISTERIJOS PREMIJOS

Iš Lietuvos Švietimo ministerijos šios savaitės trečiadienį (rugsėjo 27 d.) gautas pranešimas, jog, pagal mūsų siūlymą ir po gana ilgų derybų, įsteigiamos trys metinės užsienio lietuviams mokslo premijos. Jos pasižymės parinktiems laureatams apmokėta kelione ir savaitės apsisistojimu Lietuvoje, mokslinio darbo skaitymu iškilmingoje Lietuvos Mokslo akademijos sesijoje ir piniginės premijos įteikimu. Kandidatų parinkimas ir pasiūlymas bei JAV LB Krašto valdybos nario dalyvavimas bendruose posėdžiuose su Lietuvos premijų komitetu bus Krašto valdybai labai didelis darbas ir daug pareikalaujanti atsakomybė. Numatoma, jog pirmasis premijų įteikimas įvyks 2007 m. Tikimės, jog tai tikrai pagyvins ypač jaunųjų mokslininkų dėmesį ir norą bendrauti tiek su Lietuvių Bendruomene, tiek su Lietuva, ir skatins jų arba jų žinių sugrįžimą į Lietuvą.

Iš Lietuvos Švietimo ministerijos bei JAV ambasados Lietuvoje yra gaunami prašymai peržiūrėti, patarti ir padėti įjungti JAV mokslines organizacijas į patarimus ir bendradarbiavimus įvairiais, su Lietuvos mokslu ir jo organizavimu susijusiais, reikalais. Iš Švietimo ministerijos taip pat dažnai ateina prašymai peržiūrėti pradžiniuosius nuostatus, kaip neutralų žvilgsnį iš šalies, prieš jiems pasiekiant Lietuvos valdžios biurokratinis labirintus. Esu didžiai dėkingas prie Krašto valdybos moksliniam reikalams veikiančios patariamiosios tarybos nariams už ilgąmetį darbą šiuose reikaluose: profesoriams Rimui Vaičiūčiui, Vytautui Klemui, Kęstučiui Bendinskui, Aldui Kriaučiūnui, Nidai Bačkaitis; mokslų daktarams Vidmantui Petraičiui, Petriui Kaufmanui, Mariui Nariui, Vitoiui Vengriui, amerikiečiams Moin

Ahmad bei visiems gerai žinomam Jim Liautaud.

Nors sudarytas nemažas dalinis sąrašas lietuvių mokslininkų JAV-se, jį reikia plėsti. Yra daug trečios kartos mokslininkų, išsibarsčiusių įvairiuose JAV universitetuose bei tyrimų institutuose. Jie atlieka svarbius ir išpūdingus mokslinius darbus, bet jie neišryškinti, mažai tarp mūsų žinomi. Prašymai per LB vietoves pateikti bent žinomų mokslininkų adresus praėjo beveik be atgarsio. Toks sąrašas labai reikalingas ne tik informaciniais kontaktams, bet taip pat pageidaujamas Lietuvos ambasados, kai dažnai išskyla reikalas pristatyti įvairiuose politiniuose bei ekonominiuose seminaruose lietuvių intelektualinį įnašą į JAV gyvenimą, bei kai reikia surasti tinkamus žinovus padėti išspręsti Lietuvoje iškilančius svarbius klausimus. Lietuvos ambasada skundėsi, jog nepajėgianti sukaupti tokių sąrašų, nes randa nenorą, ypač iš trečiabangių mokslininkų, įsileisti į artimesnius ryšius. Jie tiki, kad JAV LB Krašto valdyba galėtų šiuose reikaluose tinkamai tarpininkauti.

Siūlyčiau JAV LB sudaryti lietuvių išievyti ekzekutyvų savanorių korpusą, kuris galėtų pagal kvietimą nuvykti į Lietuvą paskaitų ciklams įvairiuose universitetuose arba visuomeninių organizacijų renginiuose. Tai būtų kažkas panašaus į amerikiečių „executive corps“, tik šiuo atveju šie žmonės būtų daugiau susipažinę su Lietuvos specifika. Tai galėtų būti keliolika gerai žinomų žmonių, pasižymėjusių savo intelektualiais, moksliniais bei organizaciniais pasiekimais JAV gyvenime.

Stasys Bačkaitis
JAV LB Mokslo reikalams
tarybos vicepirmininkas

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS ISAKYMAS

Dėl mokslo premijų skyrimo lietuvių kilmės užsieniečiams mokslininkams bei Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, nuostatų patvirtinimo
2006 m. rugsėjo 21 d. Nr. ISAK-1853
Vilnius

Siekdama skatinti lietuvių kilmės užsieniečius mokslininkus ir Lietuvos Respublikos pilietybę turinčius mokslininkus, gyvenančius užsienyje, puoselėti lietuvių, dalyvauti bendrose mokslo programose, garsinti Lietuvą, palaikyti tampsnius ryšius su Lietuvos mokslo bendruomene, krašto lietuvių bendruomenėmis ir aktyviai dalyvauti jų veikloje:

1. T v i r t i n u. Mokslo premijų skyrimo lietuvių kilmės užsieniečiams mokslininkams bei Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, nuostatus (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad 2006 metais šio įsakymo 1 punktu patvirtintų nuostatų:

- 2.1. 12 punkte nurodytas terminas pratęsiamas iki 2006 m. gruodžio 1 d.;
- 2.2. 18 punkte nurodytas terminas pratęsiamas iki 2007 m. vasario 1 d.

Roma Žakaitienė
Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministrė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro
2006 m. rugsėjo 21 d. įsakymu Nr. ISAK-1853

Dėl mokslo premijų skyrimo lietuvių kilmės užsieniečiams mokslininkams bei Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, nuostatai

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokslo premijų skyrimo lietuvių kilmės užsieniečiams mokslininkams bei Lietuvos Respublikos pilietybę turintiems mokslininkams, gyvenantiems užsienyje (toliau – Mokslininkai), nuostatai (toliau – Nuostatai) reglamentuoja kandidatų mokslo premijoms (toliau – Premijos) gauti atrankos kriterijus bei Premijų skyrimo tvarką.

2. Premijų tikslas – skatinti Mokslininkus puoselėti lietuvių bei siekti, kad jie garsintų Lietuvą; palaikytų tampsnius ryšius su Lietuvos mokslo bendruomene, krašto lietuvių bendruomenėmis ir aktyviai dalyvautų jų veikloje; skatinti Mokslininkus dalyvauti bendrose mokslo programose.

3. Šiuose Nuostatuose lietuvių kilmės užsieniečiams mokslininkais laikomi lietuvių kilmės asmenys, pateikę krašto lietuvių bendruomenės, kuri yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nare, išduotą užsienio lietuvių kilmę

patvirtinantį pažymėjimą arba kitus Lietuvos Respublikos pilietybės įstatymo (2002, Nr. 95-4087; 2006, Nr. 46-1645) 26 straipsnio 4 dalyje nurodytus lietuvių kilmę įrodančius dokumentus, taip pat turintys mokslo laipsnį ir (ar) pedagoginį vardą.

4. Šiuose Nuostatuose Lietuvos Respublikos pilietybę turinčiais mokslininkais, gyvenančiais užsienyje, laikomi Lietuvos Respublikos pilietybę turintys mokslininkai, kurie nuolat gyvena užsienyje ilgiau nei trejus metus.

5. Premijas skiria Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras (toliau – Ministras). Ministro įsakymai dėl Premijų skyrimo skelbiami „Valstybės žinių“ priede „Informaciniai pranešimai“.

6. Premijos skiriamos:

6.1. Mokslininkams už pasiekimus mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros veikloje;

6.2. Mokslininkams už mokslo sklaidą, t.y. mokslo patirties, pasiekimų sklaidą, mokslo ryšių tarp Lietuvos ir užsienio šalių plėtojimą, mokslinės, vadybinės, organizacinės patirties perdavimą ir kitus išskirtinius mokslinius pasiekimus.

7. Kasmet Premijos gali būti skiriamos:

7.1. vienam Mokslininkui už šių Nuostatų 6.1. punkte nurodytus pasiekimus humanitarinių ir socialinių mokslų srityse;

7.2. vienam Mokslininkui už šių Nuostatų 6.1. punkte nurodytus pasiekimus fizinių, biomedicinos ir technologijos mokslų srityse;

7.3. vienam Mokslininkui už šių Nuostatų 6.2. punkte nurodytus pasiekimus.

8. Vienos Premijos dydis – 100 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą minimalaus gyvenimo lygio dydžių. Premijos mokamos iš valstybės biudžeto asignavimų, skirtų mokslo ir studijų sistemos bendriesiems poreikiams tenkinti.

II. KANDIDATŲ PREMIJOMS GAUTI ATRANKOS KRITERIJAI

9. Kandidatai šių Nuostatų 6 punkte nurodytoms premijoms gauti atrenkami, atsižvelgiant į šiuos kriterijus, atspindinčius jų mokslinės (pedagoginės) ir (ar) sklaidos veiklos pasiekimus tarptautiniu mastu:

9.1. šių Nuostatų 6.1 punkte nurodytoms premijoms gauti: mokslinių pasiekimų turinio vertinimas (aktyvus dalyvavimas mokslo programose ir projektuose, mokslo tiriamojoje veikloje, mokslinis bendradarbiavimas su Lietuvos mokslininkais, verslo subjektais, mokslinės publikacijos (išleistos mokslo knygos, konferencijose perskaityti mokslo pranešimai, straipsniai mokslo periodiniuose leidiniuose));

9.2. šių Nuostatų 6.2 punkte nurodytoms premijoms gauti: mokslinių pasiekimų sklaidos vertinimas (mokslo patirties, pasiekimų sklaida, mokslo ryšių tarp Lietuvos ir užsienio šalių plėtojimas, mokslinės, vadybinės, organizacinės patirties perdavimas ir kiti išskirtiniai moksliniai pasiekimai).

III. PREMIJŲ SKYRIMO TVARKA

10. Kandidatus Premijoms gauti turi teisę siūlyti Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenė, kitos užsienio lietuvių bendruomenės bei pavieniai Mokslininkai, jeigu tame krašte lietuvių bendruomenės nėra.

11. Siūlyme skirti Premiją nurodoma (formos pavyzdys pateiktas šių Nuostatų priede):

11.1. kandidato vardas, pavardė;

11.2. darbovietė ir pareigos;

11.3. kandidato veiklos aprašas, pagrindžiantis šių Nuostatų 9 punkte nustatytus kriterijus;

11.4. duomenys apie ankstesnius apdovanojimus;

11.5. kita vertinimui naudinga medžiaga.

12. Siūlymai pateikiami Švietimo ir mokslo ministerijai (toliau – Ministerija) iki kiekvienų metų spalio 1 dienos.

13. Kandidatus Premijoms gauti atranka atrankos komisija (toliau – Komisija), sudaryta iš Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos, Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos, Ministerijos, Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos mokslų akademijos atstovų. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės, Jungtinių Amerikos Valstijų Lietuvių Bendruomenės bei Ministerijos atstovų dalyvavimas Komisijoje yra privalomas. Komisija savo darbui gali pasitelkti ekspertus.

14. Komisiją sudaro ne mažiau kaip 7 asmenys, įskaitant Komisijos pirmininką.

15. Komisiją iš šių Nuostatų 13 punkte nurodytų institucijų pasiūlytų atstovų sudaro ir jos pirmininką skiria Ministras.

16. Komisija darbą organizuoja pagal Ministro tvirtinamą darbo reglamentą.

17. Komisijos sprendimai priimami absoliučia balsų dauguma.

18. Komisija kiekvienais metais iki lapkričio 1 dienos organizuoja posėdį, kuriame svarsto kandidatų veiklą, jų darbo rezultatus, pagal šių Nuostatų 9 punkte nurodytus atrankos kriterijus vykdo kandidatų atranką bei teikia siūlymus Ministrui skirti Premijas. Komisijos posėdžius organizuoja bei techniškai aptarnauja Ministerija.

19. Mokslininkai, kurie nominuojami Premijoms, skelbiami kiekvienų metų gruodžio mėnesį, o apdovanojami kiekvienų metų valstybinės šventės renginių dienomis iškilmingos ceremonijos metu.

20. Apdovanojimą šių Nuostatų nustatyta tvarka vizito į iškilmingą apdovanojimo ceremoniją metu turi perskaityti pranešimą apie savo veiklą Lietuvos mokslo bendruomenei. Pranešimai skaitomi Lietuvos mokslo taryboje.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Mokslininkams, gyvenantiems užsienyje, kuriems skiriamos Premijos, apmokamos kelionės išlaidos iš jų gyvenamosios vietos į iškilmingą apdovanojimo ceremoniją ir atgal bei apgyvendinimo išlaidos buvimo Lietuvos Respublikoje metu ne daugiau kaip už 7 kalendorines dienas.

22. Mokslininkas, kuriam buvo paskirta Premija vadovaujantis šiais Nuostatais, pakartotinai gali būti siūlomas apdovanojimui ne anksčiau kaip po penkerių metų.

23. Pasiūlyti kandidatai Premijai gauti, svarstyti atrankos komisijos, bet neapdovanojami, gali būti pakartotinai siūlomi Premijai kitais metais.

I Lietuvos padangę oro balionu

LIBERTAS KLIMKA

Rugsėjo 16 dieną Oreivystės centro pilotai Aurimas Vengrys ir Vytautas Sviderskis pasiekė Lietuvos rekordą, pakildami karšto oro balionu iš 7 tūkstančių 200 metrų aukštį. Drąsus oreivių skrydis! Toks aukštis – kiekvieno alpinisto svajonė...

Ir štai koks įdomus sutapimas, – pasirodo, kad pirmasis pakilimas oro balionu mūsų krašte įvyko lygiai prieš 200 metų. Skrydį vilniečiams 1806-aisiais metais pademonstravo rumūnas Jordakis Kuparenka (Kuparanto) iš Moldavijos. Spalvingos asmenybės būta: jis ir keliaujančio cirko artistas, akrobatas, ir dailininkas. 22-jų metų jaunuolis skraidyti pradėjo Varšuvoje 1806-ųjų metų birželį. Naudojo savos konstrukcijos balioną, kuris avarijos atveju galėjo tapti lyg ir savotišku parašutu. Tų pačių metų rudenį J. Kuparenka atvyko į Vilnių. Štai kaip jo pasirodymą aprašė dienraštis „Kurier Wileński“:

„Moldavas J. Kuparenka atliko pirmąjį aerostatinį bandymą balionu, kurį pats pasidarė pagal naują išradimą vien iš gumuoto popieriaus. Lapkričio 14-ą dieną 12 val. jo didenybės Generalgubernatoriaus rūmų kieme, susirinkusios publikos šūksnių palydėtas, dideliu greičiu pakilo gana aukštai. Ten pūtė nepaprastai stiprus vėjas, kuris daugelyje

vieta suplėšė baliono apačią. Kilusio pavojaus akimirka oreivis neprarado orientacijos ir tuoj pat atidaręs vožtuvą, išleido dalį karšto oro. Pusantros mylios už Pylimėlių kaimo, tarp Verkių ir Kairėnų, leisdamasis žemyn, norėdamas išvengti smūgio į katilą, pritvirtintą virš galvos, netoli žemės šoko iš krepšio. Deja, į akmenį smarkiai užsigavo kairiąją koją, o balionui nukritus, gesindamas ugnį, apsidegino ranką. Nepasaint to, sudėjo savo balioną ir minėtame kaime paliko. Kuparenkai reikia pripažinti ne tik pirmojo bandymo nuopelną, bet ir narsą, nuovoką bei pasiryžimą nepavilti publikos“.

Dar pasakojama, kad vietinis valstietis, pamatęs iš dangaus besileidžiantį balioną, palaikė jį velnio tvirtiniu. Tik po ilgo aiškinimo ir įkalbinėjimo sutiko padėti oreiviui balioną nugabenti į kaimą.

Kitokia buvo kaimiečių reakcija Prancūzijoje į garsiojo fiziko Joseph Loois Gay-Lussac skrydį. Fizikas kilo į aukštį mokslo tikslais: tyrė Žemės atmosferos sudėtį, jos pasiskirstymą ir magnetinio lauko stiprumo priklausomybę nuo aukščio. 1804 m. J. L. Gay-Lussac pavyko pasiekti net 6,636 metrų aukštį; šio rekordinio pakilimo metu aeronautas išpylė visą turimą smėlio balastą ir pagaliau išmetė net krėslą, palikdamas tik fizikos prietaisus. Tas krėslas nukrito

Broliai Etienne ir Joseph Montgolfier

į krūmus netoli pievos, kurioje pie-menaitė Siuzana ganė aveles. O stebukle, krėslas iš dangaus! Subėgę kaimiečiai pagarbiai jį nubogino į bažnyčią. Netrukus į kaimelį plūstelėjo pilgrimai. Ir niekam nė motais, kad tas krėslas gana prastokas, paimtas iš laboratorijos.

Prisimintina, kad karšto oro balioną sukūrė prancūzai broliai Etienne ir Joseph Montgolfier. Savo tėvui buvo prisižadėję juo nesikristi, tad pirmas į orą pakilo Pilatre de Rozire. Tai įvyko 1783-ųjų metų spalio 15 dieną. Tiesa, prieš tai, balioną išbandant, sėkmingai skrido avis, gaidys ir antis. Tų pačių 1783-ųjų gruodžio 1 dieną į orą pakilo vandenilio pripildytas balionas; juo skrido pats konstruktorius, įžymus fizikas profesorius Jacques Aleksander Charles bei jo asistentas Robert. Taigi paminėtieji metai ir yra oreivystės eros pradžia.

Antrasis skrydis Lietuvos padangėje įvyko 1809-ais metais. Jų pradžioje į Vilnių atvyko belgų fizikas E. G. Robertson. Prieš keletą metų Rusijoje jis kartu su akademiku Jakovu Zacharovu buvo atlikęs keletą skrydžių mokslo tikslais, naudodamas Charles konstrukcijos balioną. Vilniuje E. G. Robertson apsigyveno buvusiuose Radvilų rūmuose Vilniaus gatvėje (dabar ten įsikūręs Teatro, muzikos ir kino muziejus).

Gretimas kiemas buvo parinktas starto aikštei. Tų metų žiema buvo labai atšiauri. Temperatūra nukrisdavusi net iki minus keturiasdešimt laipsnių pagal Celsijaus skalę. Nepaisant šalčių, sausio 25-ąją buvo nuspręsta kilti. Žemoje temperatūroje vandenilio dujos gaminosi lėtai, tad žiūrovams teko šalant ilgokai palaukti reginio. Pagaliau, būgnų trenksmo palydimas, balionas ėmė kilti. Per 8 minutes jis dingo už debesų. Aukštybėse saulė gerokai išildė balioną, tad kilimą teko stabdyti, skubiai atidarant dujų vožtuvą. Skrydis netruko ilgai, oreivis kuo ramiausiai nusileido viename sode miesto pietvakarinėje dalyje.

XIX amžiaus pabaigoje 1891-aisiais Vilniuje apsilankė pagarsėjęs nutrūktgalvis, šuolių su parašutu pradininkas lenkas Stanislav Drzewnicki. Mieste buvo paskelbta, kad rugsėjo 15 dieną Botanikos sode (dabar tai Sereikiškių parkas) pakils oro balionas, ir iš jo parašutininkas atliks šuolį. Neįprasto reginio pasižiūrėti susirinko didelė minia vilniečių. Balionas su oreiviui ir prie baliono pritvirtintu parašutu – nes išskleidimo būdas dar buvo visai neištobulintas – pakilo į orą. Vėjas jį nešė į Antakalnio pusę. S. Drzewnicki iššoko, perskridus į kitą Vilnios pusę. Nusileisti jam pavyko visiškai sėkmingai. Rytojaus dieną buvo numatyta šuolį pakartoti, tačiau tąkart jis vos nesibaigė tragiškai. Mat baliono kilimo metu į virves išpainiojo vienas iš kareivių, prilaikiusių pripūtinėjamą balioną. S. Drzewnicki išgelbėjo jo gyvybę, sumaniai valdydamas skrydį, – jam pavyko greitai ir švelniai nutupdyti aparatą anapus Neries.

Dar kartą Vilniuje S. Drzewnicki lankėsi 1894 metais. Balandžio 18 dieną aeronautas rengėsi pakilti iš Bernardinų sodo. Tačiau pripučiavęs balioną jo apvalkalas užsidegė ir per kelias minutes pavirto plėnimis. Pats parašutininkas savo nuotykingą gyvenimą baigė jau kitais metais; narsuolis žuvo Vitebske, atlikdamas 124-jį šuolį.

Nuostabus tas žmogaus veržimasis į erdves; jis išreiškia nerimątingą ir kūrybingą jo proto prigimtį.

Atominė mina

ALGIMANTAS ZOLUBAS

Gydytojai rekomenduoja periodiškai tikrintis savo sveikatą. Ją tikrinami, medikai atlieka įvairius tyrimus, testavimus. Nuo tyrimų, testavimų sveikata nei gerėja, nei blogėja, tačiau sužinome apie sveikatos būklę, jei reikalinga, medikai taiko gydymą. Tačiau dažniausiai sveikatą tikrinamės tik tuomet, kai reikalas spaudžia – kai pasiligojame. Panašiai nutinka kuriant ir įgyvendinant įvairius techninius projektus, kai laiku ir deramai neatliekami tyrimai, tarkim, neatsižvelgiama į aplinką. Taip nutiko su Ignalinos atominės elektrinės (AE) statyba, neatsižvelgus į vietos seisminį nestabilumą. Atsigręžkime į tolimesnę praeitį.

Šių eilučių autoriui teko susipažinti ir bendrauti su Maskvoje gyvenančia mokslininke geologe Iri- na Avenarijus. Ji anksčiau dirbo SSRS komisijoje, kuri vertindavo parinktų AE statybai vietų saugumą, geologinį vietos stabilumą. Kai ko-

misijai buvo pristatytas projektas statyti AE Ignalinoje, mokslininkė kategoriškai pasipriešino, nes per Ignalinos rajoną praeina nuo Italijos iki Kolos pusiasalio besitęsiantis žemės tektoninis lūžis, vietovė yra nestabili. Tačiau, Maskvos ideologams spaudžiant, nes Lietuvoje buvo laikomas didžiulis energetiškai imlus karinis kompleksas, komisija Ignaliną pripažino tinkama AE statybai. I. Avenarijus tokių išvadų nepasirašė, todėl iš komisijos narių sąrašo buvo išbraukta, iš darbo atleista.

Kai 1988 metų rudenį, protestuodamas prieš Ignalinos AE trečiojo bloko statybą, Sąjūdis ją apjuosė „gyvybės žiedu“, Iri- na Avenarijus buvo atvykusi į Lietuvą, išpėdama apie gresiančius pavojus ateityje, sveikino mūsų protestuojančios visuomenės aktyvumą.

Ar yra požymių, dėl kurių turėtume nerimauti?

Lietuvoje, pagal gamtines sąlygas laikomoje Dievo užančiu, deja, pasi- taiko žemės drebėjimų. Antai 2004

metų rugsėjo 21 d. Kaliningrado sri- tyje įvyko du pakankamai stiprūs žemės drebėjimai, kurie buvo jaučia- mi Lietuvoje. Žemės drebėjimų Lie- tuvoje būta ir praeityje, tačiau, nepa- likę blogų pasekmių, jie nuėjo į užmarštį.

Nerimą kelia ir, geologų tvir- tinimu, tektoninio lūžio vietoje, kelių ar keliolikos kilometrų gylyje, esan- tys kelių dešimčių kilometrų gylio plyšiai. AE zonoje jie nepalyginamai pavojingesni už ištirpusio gipso klodų smegduobes.

Nerimas neišnyks ir uždarius Ignalinos AE (jei nepastatydins dar ir naujos), nes lieka radioaktyvios ato- minio kuro atliekos, kurių saugojimui numatyta zona dėl pamintų prie- žasčių taip pat nepatikima.

Pradžioje padėti palyginę su sveikatos priežiūra, pažiūrėkime, ar turime prietaisus padėties vertini- mui, diagnostikai. Pasirodo, neturime net termometro – nei vienos didelės seismologinės stoties, kai kaimyninės šalys jų turi po kelias. Ar galime

tuomet kalbėti apie prevencines prie- mones, apie elgesį grėsmės aki- vaizdoje.

Kai Vyriausybė ir energetikai perša esamos AE darbo pratęsimą arba naujos modernesnės AE statybą, jie, pamiršę alternatyvių energijos šaltinių plėtrą, naiviai tiki žmogaus galiomis kovoti su gamtos stichi- jomis. Net debesėliams išsklaidyti virš tam tikros mažos vietovės pri- reikia labai brangiai kainuojančių techninių priemonių, o suvaldyti uraganus, žemės drebėjimus – ne žmogaus galiose.

AE ir radioaktyviojo kuro atliekų saugykla pavojingoje zonoje – ato- minė mina, kurios sprogimo gal nie- kad ir nebus, gal ir nevertėtų dėl to nerimauti. Tačiau ji yra. Ir jos deto- natorius – ne žmonių rankose. Todėl sprendimai, susiję su Lietuvos ato- mine energetika, turi būti priimami su didžiausia atsakomybe, nes jie lems ne tik mūsų, bet ir būsimų kartų saugumą.

„Chicago Historical Society” pakeitė vardą, išvaizdą bei prezidentą

Rugsėjo 30 d. „Chicago History Museum“ (CHM), ilgą laiką (net 150 metų!) žinotas „Chicago Historical Society“ (CHS) vardu, vėl atveria duris po daugiau nei metus trukusio remonto. 27,5 mln. dolerių kainavusi rekonstrukcija, kurios svarbiausias tikslas buvo išplėsti bei atnaujinti ekspozicijų sales, suremontuoti pastato išorę bei sutvarkyti aplinką, pagaliau baigta, nors lankytojai ir perspėjami, kad dar kur ne kur gali susidurti su „remonto dulkėmis”.

Daugelis viešojoje srityje vykstančių pasikeitimų neretai sutinkami nevienareikšmiškai. Taip atsitiko ir su ambicingu muziejaus rekonstrukcijos projektu. „Chicago Historical Society”, kaip ir daugelis socialinių-humanitarinių mokslų institucijų, turėjo begales gerbėjų – nuo profesorių, žurnalistų, eilinių pensininkų, iki dar mokyklose besimokančių paauglių. Žinant tai, nenuostabu, kad pasikeitimai, įskaitant daugelio mėgiamos institucijos vardo pakeitimą bei jos uždarymą daugiau nei metams, sukėlė nemažai diskusijų ir net viešai reiškiamo nepasitenkinimo. Juk žinoma, kaip humanitarai bei istorikai mėgsta reikšti savo nuomonę, ginčytis dėl to, „kas geriau visuomenei”, „kas autentiškiau”, kas — „tikra šventvagystė” ir „visiškas ikonoklazmas”.

Prieš pat prasidedant multimilijoniniam remontui, muziejui teko išgyventi keletą smūgių. Visų pirma 2005 m. pabaigoje apsižiūrėta, kad

CHS biudžete išaugo 1,3 mln. skola. Tais pačiais metais instituciją paliko visuomenės itin mėgstamas CHS prezidentas Lonnie Bunch, kuris susigundė naujo „National Museum of African American History and Culture for the Smithsonian Institution”, Washington, DC, kūrėjo bei prezidento pareigomis.

Galiausiai, tuo pat metu suskaičiuota, kad muziejaus lankomumas per metus sumažėjo beveik 9 proc. Nuspręsta skubiai atleisti 21 darbuotoją. Beje, kalbama, kad šis žingsnis buvo įvykdytas nelabai gražiai – žmonėms, kurių daugelis buvo savo darbui atsidavę specialistai ir muziejaus patriotai, tiesiog buvo pasakyta susirinkti asmeninius daiktus ir dingti; iš pastato juos, tarsi kokius nusikaltėlius, išlydėjo muziejaus apsaugininkai.

Nepaisant visų šių problemų, tuomet vis dar CHS besivadavinio muziejaus taryba nutarė pradėti ilgai lauktą remontą. Netrukus buvo pasamdytas ir naujasis, jau į CHM pervadintos institucijos vadovas, – advokatas bei istorikas Gary T. Johnson. Nors jis dirba dar visai neilgai, jau pasirodė pirmieji teigiami atsiliepimai – skandinavų imigrantų sūnus su atsakingomis pareigomis susitvarkė puikiai.

Taigi visą paskutinįjį rugsėjo savaitgalį CHM vyks atidarymui skirti renginiai. Nors jie nemokami, rengėjai tikisi didžiulio žmonių antplūdžio, tad norint dalyvauti, reikėtų užsis-

Chicago Historical Society.

kyti nemokamą bilietą-pakvietimą, kuris garantuos, jog atvykęs į muziejų, būsite įleistas ir galėsite įsispirsti bent jau kokiame nors kampe, jei ne vidury erdvios salės. Pakvietimus galima įsigyti internete, adresu <http://www.chicagohistory.org>. Beje, naudinga žinoti, kad rezervacijos į muziejaus atidarymo renginius telefonu nepriimamos.

Šventinių renginių metu bus pristatytos naujos 16,000 kvadratinį pėdų dydžio parodų salės, vyks daugybė koncertų bei įvairiausių atliekų pasirodymų. Tarp jų – atstovai iš American Indian Center, Mexican Folkloric Dance Company, Chicago Community Chorus, Japanese Taiko

Drummers, Second City, Chicago Youth Symphony Orchestra ir kt.

Tarp muziejaus įdomybių – vadinamasis „CTA vagonas Nr. 1” – pirmasis žymiojo Čikagos „L” vagonas, kuriuo 1893 m. buvo galima iš miesto centro už 5 centus nuvykti į Hyde Park, kur vyko legendinė „World’s Columbian Exposition”. Kiti iš seniau žinomi muziejaus eksponatai – lova, kurioje mirė JAV prezidentas Abraham Lincoln, garsiojo mafijozo Al Capone nuotrauka, daryta policijos komisariate bei pirmoji raidė „P” iš užrašo „Playboy”, kuris puikavosi ant seniai nebeveikiančios žurnalo redakcijos Čikagoje pastato.

Monika Bončkutė

I mano rankas kažkaip pakliuvo religinis žurnalukas „The Word Among Us”. Bevartydamas jo negausius puslapius, užtikau straipsniuką „The Joyful Duty”, kuriame aprašomas garsaus anglų kataliko šv. Thomas More gyvenimas ir jo žiauri mirtis 1535 m. Perskaičiau ir prisiminiau, kad, dar būdamas Vokietijoje, mačiau vaidinimą „Mord im Dom”, kuris mane, tuomet dar jauną studentą, labai paveikė savo įdomia, bet ir sukrečiančia religine tema bei nepaprastai įspūdinga vaidyba.

Po tiek metų štai ir vėl pradėjau ieškoti apie šį šventąjį daugiau informacijos. Pagaliau supratau, kad tas mane kadaise taip sukrėtęs anglų poeto/dramaturgo T. S. Eliot 1935 m. parašytos dramos vaidinimas nebuvo apie 1535 m. Anglijos karaliaus Henry VIII nužudytą šv. Thomas More, bet apie kitą kankinį, šv. Thomas a Becket, kuris kito karaliaus, Henry II, buvo nužudytas 1170 m. toje pačioje Canterbury katedroje. Abu šventieji po budelio kirviu atidavė savo gyvybę už religiją, už savo įsitikinimus, kurie prieštaravo abiem Anglijos karaliams.

Thomas More statula Londone, Anglijoje.

KODĖL NE VIENA KRIKŠČIONIŲ BENDRUOMENĖ? Žvilgsnis į reformaciją ALEKSAS VITKUS

Nr. 1

Susidomėjęs pradėjau gilintis toliau apie šv. Thomas More (1478–1535), ir kaip jis, nors ir netiesiogiai ir prieš savo valią, prisidėjo prie Anglijos atsiskyrimo nuo Katalikų Bažnyčios, įvykusio XVI amžiaus viduryje.

Thomas More gimė turtingo advokato šeimoje, kurioje jis igijo gilų tikėjimą Dievu ir teisingumu. Baigęs mokslus, tapo advokatu, parlamento nariu, kancleriu ir karaliaus Henry VIII sekretoriumi bei asmeniniu jo draugu ir patarėju.

Kai Henry VIII, negavęs popiežiaus pritarimo dėl savo pirmosios santuokos panaikinimo, nutarė atsiskirti nuo Romos Bažnyčios, nutraukė ryšius su popiežiumi ir pasiskelbė esąs visos Anglijos bažnyčios primatu, jo geras draugas ir patarėjas Thomas More su tuo griežtai nesutiko. Todėl jis netrukus pateko į kalėjimą, kuriame praleido 15 mėnesių, nekeisdamas savo nuomonės, o tik klausydamas savo sąžinės, atsidavęs Dievo galestingumui. Karališkasis teismas pagaliau jį apkaltino tariamu karaliaus ir valstybės išdavimu bei nuteisė mirties bausme, kuri buvo įvykdyta 1535.01.07, jam nukertant galvą. Prieš mirtį jis pareiškė aukojās savo gyvybę už Katalikų Bažnyčią ir jos tiesas. Lipdamas į ešafotą, įsitikinęs Dievo galestingumu, jis su budeliu juokavo: „Padėk man čia užlipti, o nulipti tai aš jau pats susitvarkysiu”. Lygiai po 400 metų popiežius Pijus XI paskelbė jį šventuoju.

Norėdamas geriau susipažinti su tuo „Church of England”, ar anglikonų bažnyčia, atsiradimu, pradėjau vartyti visas man prieinamas enciklopedijas ir knygas. Po truputį priėjau išvadą, kad tas lemtingas XVI amžius pagimdė ne tik anglikonų bažnyčią, bet ir visoje Europoje sukėlė religinį

perversmą, kurį mes, katalikai, paprastai vadiname reformacija, ar protestantizmo atsiradimu. Prieš dvejus metus „Drauge” rašiau šiek tiek panašią temą atkarpų seriją „Šis tas apie popiežius”, bet šį kartą noriu išsamiau pagvilinti aplinkybes bei priežastis, kurios nulėmė milijonų žmonių atsiskyrimą nuo Romos Katalikų Bažnyčios.

Radau daug faktų, surikiavau į šokią tokią istorinių poveikių grandinę ir taip pats daug geriau supratau, kas tuomet taip karštai virė Europos valdovų, dvasininkijos ir paprastų žmonių gyvenime. Manau, kad tai gali būti įdomu ir ne vienam „Draugo” skaitytojui.

Senieji amžiai

Nesutarimai Kristaus įsteigtoje Krikščionių Bažnyčioje prasidėjo jau jos ankstyvoje istorijoje. Kai 312 m. Romos imperatoriumi tapo Konstantinas, naujoji Bažnyčia jau buvo išskentėjusi ne tik kelis šimtus metų trukusius krikščionių persekiojimus, bet ir nuolatinis vyskupų nesutarimus. Kuris iš tų vyskupų buvo popiežius, tais laikais dar buvo labai neaišku. Kad išsiaiškintų tuos nesutarimus, Konstantinas sušaukė vyskupų suvažiavimą, kuris įvyko 325 m. imperatoriaus vasaros rezidencijoje, vardu Nicea, netoli šiandieninio Istanbul miesto. Nors ten ir buvo priimtas bendras „Tikėjimo išpažinimas” (Credo), grįžę namo, Rytų vyskupai ekskomunikavo Romos vyskupą, o jis (save laikęs popiežium Sylvester I) tą patį padarė ir su Rytų vyskupais. Pagal seną paprotį — kaip tu man, taip aš tau. Tai buvo pats pirmas rimtas ir lemtingas nesutarimas, daug vėliau nulėmęs vienos krikščioniškos Bažnyčios skilimą į dvi.

Po imperatoriaus Konstantino mirties (337) Romos imperija skilo į dvi dalis. Kai po to vakarinę imperijos dalį valdantys imperatoriai traukėsi iš Romos į kitus miestus (Arles, Milan, Ravenna), Romos vyskupas (popiežius) pasijuto esantis ir žemišku valdovu. Nors buvusi Romos imperija buvo valdoma iš Konstantinopolio, Romos Bažnyčia dar labiau nutolo nuo Rytų. Europą tuo tarpu užtvindė barbarai ir 476 m. nuo sosto buvo nuverstas paskutinis imperatorius.

Bus daugiau.

Patriotai buvo pasijutę teisėjais ir budeliais

Atkelta iš 1 psl.

kad jis kėsinosi į L. Klumbį, pareigūnams nepavyko.

Už šių dviejų kauniečių visą laiką stovėjo dar vienas žinomas žmogus — lietuviškų ginklų kūrėjas, buvęs Seimo narys Algirdas Petruševičius. Dabar jis yra teisiamas už ne teisėtą ginklų laikymą ir prekybą.

1995 metų sausio 9-ąją galingas sprogimas smarkiai apgriovė Juozo ir Antaninos Poderių namą Kauno rajone, Garliavoje. J. Zajančkauskas per apklausas pareigūnams prasi-tarė, kad pagasdinti J. Poderį sumanė V. Grybauskas. Esą Garliavos gyven-tojai jam pranešė, kad vyriškis buvo stribas, be to, kaimynai juo skundžia-si ir dabar.

1995 metų sausio 9-osios naktį J. Zajančkauskas su V. Grybausku auto-mobiliu VAZ atvažiavo prie Poderių namo. V. Grybauskas paprašė bičiulio palaukti mašinoje, o pats pasiėmė krepšį ir nuėjo tarstelėjęs, kad pagas-dins stribus.

Nesulaukęs V. Grybausko J. Za-jančkauskas kiek pavažiavo automo-biliu, bet netrukus sutiko bendrinin-ką. Važiuodami jie išgirdo sprogimą. Vėliau apie nusikaltimą V. Grybaus-kas pasigyrė žmonai Faustai Gry-bauskienei. Jis pridūrė, kad Poderiai anksčiau buvo kažkaip pakenkę A. Petruševičiui.

„Mes juos patvarkėme“, — maž-daug taip žmonai pareiškė V. Gry-bauskas, dirbęs Kauno „Stumbro“ al-koholinių gėrimų gamybos įmonės apsaugos skyriuje. Nukentėjusieji Po-deriai nuostolius įvertino 50,000 litų.

Po šio sprogo J. Poderis, kuris dabar yra miręs, pareigūnams pasa-kojo, kad nusikaltimas gali būti susi-jęs su teisme laimėtu ieškiniu prieš Kovo 11-osios Akto signatarą Povilą Varanauską.

Laikraščio „Tremtinys“ redaktori-us P. Varanauskas parašė porą straipsnių apie J. Poderį. Šis publi-kacijas pavadino šmeižikiškomis ir savo garbę gynė teisme.

Teismo posėdžio metu vienas tremtinių organizacijos aktyvistas garsiai pareiškė, kad Poderius reikės likviduoti, jei P. Varanauskas pralai-mės bylą. Šiuos žodžius girdėjo keli liudininkai.

Ankstų 1996 metų gruodžio 5-osios rytą nusikaltėliai prie Kauno klinikų apšaudė žinomą profesorį L. Klumbį.

Eidamas gatve, gydytojas išgirdo pokštelėjimą ir pajuto stiprų skaus-mą dešinėje kojoje. Netrukus pro šalį pralėkė tamsus automobilis išjung-tais žibintais. Vėliau L. Klumbys pa-sakojo, kad įvykio vietoje matyta mašina labai panaši į „Citroen“, kuria tuo metu važinėjo J. Zajančkauskas.

Gydytojas į šio veikėjo nemalonę galėjo pakliūti, nes dirbo medikų komisijoje, kuri nusprendė nesuteikti aukščiausios kategorijos gydytojui A. Tamašauskui. L. Klumbio nuomone, jo kolega buvo pernelyg jaunas ir ne-turėjo reikiamos patirties, be to, sun-kaus charakterio, ambicingas žmo-gus. Jis dirbo globojamas savo tėvo, klinikų skyriaus vedėjo Jaunučio Ta-mašausko. J. Zajančkauskas gerai pa-žinojo ir puikiai sutarė su abiem Ta-mašauskais.

Savanorio bei VSD darbuotojo J. Abromavičiaus nužudymo aplinkybės pradėjo aiškėti tik šių metų pradžioje apklausiant liudytoją kitoje baudžia-mojoje byloje.

J. Abromavičius žuvo 1997 metų sausio 31-ąją prie savo namų Kuršių gatvėje. Nusikaltėliai prie jo automo-bilio „Volkswagen Passat“ buvo pri-vertinę maždaug 500 gramų hekso-geno, dar vadinamo jūros mišiniu.

Tyrėjams pavyko surasti liudi-ninką. Šis papasakojo, kad pernai ba-landžio mėnesį Kauno autobusų sto-tyje sutiko A. Petruševičių, kurį pa-žįsta nuo 1990 metų. Vyriškiai svars-tė, kaip būtų galima susprogdinti au-tomobilį — esą prie degalų bako rei-kia pritvirtinti granatą, o jos žiedą virvute surišti su tvora. Mašinai pa-važiavus kelis metrus, įvyktų sprog-i-mas.

Tai išgirdęs A. Petruševičius pa-sakė, jog viską reikia daryti jau iš-bandytu būdu: „Taip, kaip mes pada-rėme Abromavičiui“.

„Prie mašinos dugno po vairuo-tojo sėdyne reikia pritvirtinti plasti-dą su granata, o jos detonatoriaus žiedą virvele pririšti prie kardano. Pavažiavęs keletą metrų jis išlėkė į orą su visais savo įrodymais“, — dė-s-tė buvęs Seimo narys.

Jis pridūrė, kad J. Abromavičius susprogdino du žmonės, o vienas jų vėliau netyčia žuvo.

Šių metų vasarį VSD agentai už-fiksavo tris pokalbius telefonu su J. Zajančkausku.

Kaunietis pasakojo, kad 1997 metų sausio pradžioje V. Grybauskas pakvietė jį atvažiuoti į namus. Ten jau buvo A. Petruševičius.

Kalbėta, kad J. Abromavičius gali būti „kažkoks agentas“. Kad J. Abromavičius nespėtų paskelbti kompromituojančios medžiagos, vy-rai sutarė jį likviduoti.

Iškart po J. Abromavičiaus nužu-dymo pasklido kalbų, kad šis nusi-kaltimas gali būti susijęs su tilto per Bražuolės upelį susprogdinimu. Ga-lingas sprogimas 1994 metų lapkritį smarkiai apgadino bėgius, kuriais vi-sai neseniai buvo pravažiavęs trauki-nys. J. Abromavičius neslėpė, kad do-misi tilto sprogdinimu.

KKSD padėkos.

* **Antrąjį pralaimėjimą Šiau-liuose vykstančiame Europos merginų (iki 19 metų) futbolo čempionato pirmojo kvalifikacinio etapo keturių komandų 5 grupės tur-nyre patyrė Lietuvos rinktinė. Lietu-vos devyniolikmetės futbolininkės antrojo turo rungtynėse net 0:7 pralaimėjo bendraamžėms iš Olandijos.**

* **Belgijoje prasidėjusių 66-ą kartą rengiamų „Circuit Franco-Belge“ daugiadienių dviratinin-kų lenktynių pirmajame etape 85-as finišavo „AG2R Prevoyance“ koman-dos narys Tomas Vaitkus. Lietuvos dviratininkas 5 minutes pralaimėjo nugalėtojui belgiui Kevin Van Impe.**

V. Reimerio sukaktuvinis vakaras

Skaitovė Undinė Nasvytytė sveikina poetą Vacį Reimerį.

Gedimino Bartuškos (ELTA) nuotr.

Vilnius, rugsėjo 29 d. (ELTA) — Rugsėjo 28-ąją sostinės Rašytojų klube surengtas poeto Vacio Reimerio sukaktuvinis vakaras su naujomis knygomis „Vakarė grįžta Aušrine“ ir „Širdis prapuolus dienų atoluos“.

Dalyvavo rašytojai V. Reimeris,

Juozas Aputis, Alma Karosaitė, My-kolas Sluckis, literatūros kritikas Stasys Lipskis, skaitovai Violeta Mickevičiūtė, Undinė Nasvytytė, Vy-tautas Širka, pianistas Daumantas Kirilauskas. Vakarą vedė literatūro-logas Petras Bražėnas.

Diplomatas A. Januška traukiasi

Atkelta iš 1 psl.

priežastimi galėtų būti kažkokio poli-tinio šmeižto ar persekiojimo povei-kis. Matyt, bus galima vertinti atsis-tatydinimo faktą, kai paaiškės dau-giau aplinkybių ir būsimieji A. Januš-kos karjeros vingiai“, — teigė A. Ku-bilius.

Apie pasikeitimus diplomatijos vadovybėje penktadienį informavusi Užsienio reikalų ministerija neko-mentavo A. Januškos pasitraukimo priežasčių ir jo ateities planų.

Tačiau, neoficialių šaltinių tei-gimu, A. Januška gali tapti premjero G. Kirkilo patarėju vietoje neseniai ambasadoriumi į Estiją paskirto vy-riausiojo patarėjo Juozo Bernatono.

Užsienio reikalų ministerijos sekretoriaus A. Januškos netikėtas pasitraukimas iš diplomatinės tarny-bos — atsakas į neryžtingą aukščiau-sių šalies politikų laikyseną šmeižto lavinos kontekste, mano Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir

politikos mokslų instituto (VU TSPMI) direktorius Raimundas Lo-pata.

Pasak R. Lopatos, spėjiojimai, jog šio diplomato sprendimą galėjo nu-lemti pastarosiomis savaitėmis nacio-nalinio saugumo sritį sudrebinęs skandalas, yra nepagrįsti.

„Tai absoliučiai nepagrįstos prie-laidos, nors daug kas bando tai siėti“, — sakė R. Lopata.

Politologo manymu, A. Januškos pasitraukimą iš diplomatinės tarny-bos salygojo ne nuskambėjęs skanda-las, o aukščiausiųjų šalies politikų laikysena, kuomet nė vienas nestojo ginti į skandalą dirbtinai įtrauktų valstybės pareigūnų.

„Akivaizdžiai šmeižiama Užsie-nio reikalų ministerija ir nė vienas politikas nedrįsta nieko pasakyti. Jei nereikia pačių talentingiausių diplo-matų — tuomet nėra prasmės dirbti. Šalis turėtų apginti sąžiningus parei-gūnus“, — sakė R. Lopata.

Krizę stabdo tik sąmoningumo stoka

Atkelta iš 1 psl.

taip ir nesibaigė, nes šios šalys įstrigo savotiškoje tarpinėje būsenoje tarp buvusios socialinės ir politinės santvarkos ir tos santvarkos, kurią jos norėjo sukurti vadinamųjų aksomi-nių revoliucijų metais, — teigia V. Radžvilas. — Kitaip tariant, ne tik Baltijos šalyse, bet ir kitose pokomu-nistinėse Vidurio Europos valstybėse buvo pasiekta riba, kai itin didelę įta-ką regionų valstybių gyvenime turin-tis ekskomunistinis elitas tapo labai rimtu visų šalių raidos stabdžiu“.

Todėl, politologo teigimu, anks-čiau ar vėliau turėjo išryškėti ne tik iš komunizmo išsivadavusių šalių rai-dos netolygumai, bet ir kaupis neiš-spręstos problemos, „kurių spręsti ši-tas elitas šiandien neturi valios“.

V. Radžvilo manymu, didžiausia problema ta, kad vadinamosios revo-liucinės jėgos, laidavusios didelius po-kyčius prieš 15 metų, iš esmės prara-dė savo pozicijas, nes tų velvetinių re-voliucijų idealai buvo išduoti.

„Anksčiau buvusios opozicinės jėgos susiskaldė, dalis jų veikėjų, ku-rie nenorėjo daryti kompromisų su sąžine, pasitraukė iš politikos ir tam tikru atžvilgiu tapo marginalizuoti, tuo tarpu likusieji paprasčiausiai pri-sitaikė prie naujai susikūrusios politi-

nės tvarkos ir tapo neatskiriama va-dinamojo *establishment* dalimi“, — sa-ko politologas.

„Todėl, — mano V. Radžvilas, — vi-sose šitose šalyse tiek vadinamoji kai-rė, tiek vadinamoji dešinė vykdė iš es-mės tą pačią politiką, kuri prieštarā-vo pamatiniams tų šalių tautų lū-kesčiams. Tai anksčiau ar vėliau tu-rejo pratrūkti — ir šiandien Vengrijoje bei Lenkijoje matome akivaizdžias gi-lios sisteminės politinės krizės ap-raiškas“.

V. Radžvilas neabejoja, kad kitose Baltijos šalyse, kaip ir Lietuvoje, prie-laidų tokiai krizei ne tik yra, bet toji krizė yra akivaizdus faktas. Tiesiog, politologo manymu, yra veiksmų, ku-rie trukdo jai prasiveržti.

„Vienas svarbiausių veiksmių greičiausia yra vis dėlto kitoks visuo-menės pilietinio ir politinio sąmonin-gumo lygis. Vis dėlto nereikia pa-miršti, kad komunistiniais laikais ki-tos Vidurio ir Rytų Europos šalys tu-rejo tam tikrą savarankiškumą, jos pagaliau nepatyrė tokio masto tero-rų ir tokių didelių kultūrinių bei mo-ralinių nuostolių“.

Todėl, V. Radžvilo nuomone, Bal-tijos šalyse esama padėtis yra su-vokiama ir įsisąmoninama šiek tiek sunkiau.

SPORTAS

* **Penktadienį Kūno kultūros ir sporto departamente (KKSD) buvo pagerbti Lietuvos baidari-ninkai, kanojininkai, vandensvydi-ninkai bei jų treneriai. KKSD meda-liai „Už sporto pergales“ įteikti Euro-pos vicečempionams baidarininkams Alvydui Duonelai ir Egidijui Balčiū-nui, planetos čempionato bronzos medalininkui kanojininkui Jevge-nijui Miasniankinui, pasaulio baida-rių ir kanojų irklavimo čempionato bronzos medalių laimėtojams kanoji-ninkams Tomui Gadeikiui, Raimun-dui Labuckui bei Kazimierui Rėks-niui. 2006 m. Lietuvos vandensvydžio čempionės — Alytaus „Dzūkijos van-denis“ — komandos nariams įteiktos**

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Į Žemę grįžo pirmoji kosmoso turistė

Anousheh Ansari su kolega rusų kosmonautu.

AP nuotr.

Arkalykas, rugsėjo 29 d. („Reuters“/BNS) — Pirmoji kosmoso turistė Anousheh Ansari su Rusijos kapsule penktadienį sėkmingai nusileido Šiaurės Kazachstano stepėje.

JAV piliētė, milijonierė A. Ansari, kuri į Žemę po 10 dienų trukusios kelionės grįžo kartu su darbu baigusia amerikiečių ir rusų įgula, yra ne tik pirmoji moteris kosmoso turistė, bet ir pirmoji musulmonė ir pirmoji iranietė, pabuvojusi kosmose.

„Viskas įvyko, kaip buvo numatyta, „Sojuz TMA-8“ nuleidžiamasis aparatas nusileido ant šono, paieškos ir gelbėjimo tarnybos lėktuvai ir sraigtasparniai surado jį dar ore ir stebėjo iki nusileidimo vietos“, — pažymėjo Skrydžių valdymo centras.

40 metų A. Ansari, kuri iš Irano kartu su tėvais į Ameriką išvyko 1984-aisiais ir savo milijonus uždirbo JAV telekomunikacijų verslo rinkoje, turi JAV pilietybę ir gyvena Dallas, Texas.

Rusijos kosmoso programos paieškos komanda apsupto kapsulę, at-

darė liuką ir ištraukė grįžusius kosmonautus.

„Jie mane sveiką saugiai grąžino namo“, — sėdėdama specialioje kėdėje šalia kapsulės sakė A. Ansari, kuri nepaisant nuovargio atrodė laiminga. — Išgyvenau nepaprastą patyrimą“.

Žemėje ją pasveikino vyras Hamid, kuris apkabino žmoną ir įteikė jai raudonų rožių puokštę.

„Tai buvo viso gyvenimo pasivažinėjimas“, — savo ruožtu pareiškė astronautas J. Williams. Valgydamas obuolį jis pridūrė, kad per pusę metų, kuriuos jam teko praleisti kosmose, jis priprato prie nesvarumo būklės.

A. Ansari mojavė ranka ir šypsojosi paieškos komandai, kuri jai įteikė raudonų rožių ir rausvą kaspiną.

Plačiai šypsodamasi amerikietė padėkojo už dovanas ir pabučiavo savo vyrą. „Anousheh šaunuolė — kaip saviškė“, — sakė kitas astronautas P. Vinogradov. Paklausta, kaip jaučiasi, A. Ansari parodė iškeltą nykštį ir pasakė „chorošo“ — rusiškai tai reiškia „gerai“.

Rusija neleis V. Vikei-Freibergai tapti JT vadove

New York, rugsėjo 29 d. („Interfax“/BNS) — Rusija remia bet kurį kandidatą iš Azijos į Jungtinių Tautų (JT) generalinio sekretoriaus postą ir nebalsuos už Latvijos kandidatę Vairą Vikei-Freibergą.

Tai pasibaigus JT Saugumo Taryboje neformalios apklausos dėl kandidatų trečiajam ratui pareiškė Rusijos ambasadorius šioje organizacijoje Vitalijus Čurkinas.

Rusijos ambasadorius pažymėjo, kad Maskva negali atiduoti balso už Latvijos prezidentę, kurią į Jungtinių Tautų (JT) generalinio sekretoriaus postą pasiūlė Baltijos šalių vadovai.

„Turime labai rimtų problemų, susijusių su Latvija. Mes manome, kad Latvijoje pažeidžiamos rusakalbių, kurie sudaro maždaug 40 proc. šalies gyventojų, teisės“, — sakė jis.

„Jungtinės Tautos buvo įsteigtos atsižvelgiant į Antrojo pasaulinio karo išdavas. Latvija labai keistai interpretuoja šias išdavas“, — sakė V. Čurkinas ir pridūrė, kad dėl to ji labiau šliejasi „prie tų, kurie kovojo už nacius, negu prie tų, kurie su jais kariavo“.

Latvija, kaip ir kitos Baltijos šalys, tvirtina, kad Rusijos pergalė prieš nacistinę Vokietiją jai reiškė repre-

sinės stalinistinės okupacijos pradžia.

Kaip jau pranešta, pagal Saugumo Taryboje įvykusios apklausos dėl kandidatų į naujo JT generalinio sekretoriaus postą rezultatus, pirmąją Pietų Korėjos užsienio reikalų ministras Ban Ki-Moon, gavęs 13 balsų iš 15 galimų.

Antrasis buvo indas Shashi Tharoor, gavęs 8 balsus. V. Vikei-Freiberga per apklausą užėmė trečiąją vietą — ji surinko 7 balsus „už“, 6 „prieš“ ir du balsuotojai susilaikė.

Latvijos vadovė, kuri 2005 metų balandį buvo paskirta JT generalinio sekretoriaus ambasadore ypatingiems pavedimams šios organizacijos reformų klausimais, sakė esanti patenkinta tokiais gerais rezultatais, pranešė prezidentės spaudos tarnyba.

V. Vikei-Freiberga yra patenkinta parodyta parama ir padėkojo visiems, kas ją parėmė — ir Rytų Europos regiono atstovams, ir kitiems, kam jos argumentai pasirodė įtikinami.

Nevalstybinė organizacija www.unsg.org, stebinti JT generalinio sekretoriaus kandidatūros iškilimą, po neoficialaus balsavimo pareiškė, kad Latvijos prezidentė pasiekė stulbinamą pergalę.

EUROPA

BRIUSELIS

Europos Komisija (EK) ketina kitamet pateikti planą, pagal kurį bus įdiegta Europos „žaliųjų kortelių“ sistema siekiant pritraukti kvalifikuotus imigrantus bei skatinti bloko ekonominę plėtrą. „Svarbu, kad Europa pirmiausia taptų pagrindiniu regionu, viliojančiu kvalifikuotus imigrantus“, — pareiškė Europos Sąjungos (ES) teisingumo komisaras Franco Frattini. Jis pareiškė, jog JAV, Kanada ir Australija pajėgia pritraukti gabių migrantų, tuo tarpu Europai ir toliau tenka prastus igūdžius turinti ar neprofesionali darbo jėga.

TALINAS

Bulgarijos ir Rumunijos piliečiai nuo Naujųjų metų galės be apribojimų dirbti Estijoje. Estijos vyriausybė ketvirtadienį nusprendė netaikyti darbo jėgos importo apribojimų į Europos Sąjungą (ES) įstosiančioms Bulgarijai ir Rumunijai. Tokią iniciatyvą buvo iškėlus Estijos užsienio reikalų ministerija. Vyriausybės spaudos tarnyba pažymėjo, kad Estija visada pasisakė už visišką darbo rinkos atvėrimą ES viduje.

HELSINKIS

Jungtinių Tautų (JT) karo nusi kaltimų prokurorė Carla del Ponte teigė esanti nepatenkinta, kad Serbija vykdo savo pačios veiksmų planą, kuriuo siekia susekti, suimti ir išduoti besislapstantį Bosnijos serbų vadovą Ratko Mladičių. Prieš pateikdama neformalią ataskaitą apie Serbiją Europos Sąjungos (ES) plėtros komisarui Olli Rehn, C. del Ponte žurnalistams sakė, jog yra įsitikinusi, kad R. Mladičius stosi prieš teismą, jei tik ES laikysis sąlygų, kurias paskelbė Serbijai.

TBILISIS

Gruzijos vidaus reikalų ministerija penktadienį pateikė kaltinimą šnipinėjimu keturiems Rusijos karininkams, kurių sulaikymas prieš dvi dienas sukėlė krizę Maskvos ir Tbilisio santykiuose.

sio santykiuose. Kaltinimas pateiktas papulkininkui Aleksandrui Savai, papulkininkui Dmitrijui Kazancevui, papulkininkui Aleksandrui Baranovui ir antrojo rango kapitoniui Aleksandrui Zavgorodnevui. Jis pridūrė, kad vienas iš sulaikytų Rusijos karių, viršila, tarnaujantis pagal sutartį; kuris buvo karininkų vairuotojas ir yra Gruzijos pilietis, penktadienį buvo paleistas į laisvę. Taip pat vienuolikai Gruzijos piliečių pateiktas kaltinimas tėvynės išdavystė.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV prezidento George W. Bush administracija slepia smurto prieš amerikiečių karius Irake mastą, o padėtis šioje šalyje vis blogėja, nepaisant Baltųjų rūmų ir Pentagono tvirtinimų apie neva daromą pažangą, pareiškė legendinis žurnalistas Bob Woodward, turintis išleisti naują savo knygą. Sukilėlių atakos prieš JAV vadovaujamą pajėgą Irake vyksta vidutiniškai kas 15 minučių, teigė B. Woodward. „Artėjama prie taško, kai per savaitę įvyksta nuo 800 iki 900 atakų. Tai yra daugiau kaip šimtas atakų per dieną. Tai reiškia, kad mūsų pajėgos per valandą užpuolamos keturis kartus“, — teigė B. Woodward.

ARTIMIEJI RYTAI

BAGHDAD

Vakarų Baghdad ginkluoti asmenys nušovė automobilii važiuosį teisėjo, pirmininkaujančio Saddam Hussein teismui dėl genocido, svainį. Vienas policijos šaltinis teigė, kad per ataką, įvykusią ketvirtadienį vakare, dar du žmonės buvo sužeisti. Kol kas neaišku, ar ši ataka susijusi su teisėjo M. al-Ureybi pareigomis Irako aukštajame tribunole.

DUBAI

Irake veikiančios „al Qaeda“ organizacijos vadovas ragina grobti įkaitais vakariečius, kad galima būtų juos apmainyti į musulmonų dvasininką, kalintį JAV, skelbiama garso įrašė, pasirodžiusiame internete. Įrašė girdimas balsas priskiriamas Abu Hamza al Muhajir. Jis kaltina JAV teisėsaugą kankinant egiptietį dvasininką Omar Abdel Rahman.

ATLANTIC

Express Corp.

1-800-775-SEND

www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight Krovinių gabenimas laivu visas pasaulio šalis.	Air Freight Krovinių gabenimas lėktuvu visas pasaulio šalis.
Auto Export Automobilių pirkimas bei siuntimas visas pasaulio šalis.	Trucking Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680

Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

Chirurgai**MARIUS KATILIUS, M.D.
CHIRURGAS**

Trūkio, tulžies pūslės, krūtys,
žarnyno, endokrinologinė ir
laparoskopinė chirurgija.
300 Barney Dr., Suite A
Joliet, IL 60435
Tel. 815-744-0330;
lietuviškai 815-744-8230
www.centerforsurgeryandbreasthealth.com

GEDAS M. GRINIS, MD

Inkstų, pūslės ir prostatos
gydymas bei chirurgija
Aurora Medical Center
10400 75 St., Kenosha, WI 53142
(262) 948-6990

**Chiropraktika ir
manualinė terapija**

Amber Health Center Telefonas (708)-239-0909

- Manualinė terapija
- Chiropraktika
- Bioenergetinė kompiuterizuota įranga
- Kraujo tyrimai
- Homeopatija ir papildai

Dr. Vilija R. Kerelytė

Chiropraktikos gydytoja

6420 West 127th Street, Palos Heights, IL 60463

Dr. Vida I. Puodžiūnienė**Healthy Connection
Chiropractic & Rehab Clinic**

Manualinė ir fizinė terapija, sporto
traumų specialistė, nugaros, kaklo ir
sąnarių gydymas, galvos skausmai ir
migrenos, artritas, dietos ir vitaminų
patarimai.

16547 W. 159 Street
Lockport, IL 60441
Tel. 815-834-9075/9076

Kalbame lietuviškai

**Ausu, nosies, gerklės
ligos**

**VYTENIS GRYBAUSKAS, M. D.
SUSAN T. LYON, M.D.**
Ausu, Nosies, Gerklės ligos
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

**Širdies ir kraujagyslių
ligos**

Cardiac Diagnosis, LTD.
4901 W. 79th St.
Burbank, IL 60459

Tel. 708-424-2024

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.**S. PRASAD TUMMALA, M.D.**

Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.**KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS**

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.**KARDIOLOGĖ – ŠIRDIES LIGOS**

Midwest Heart Specialists

15900 W. 127th St. Ste 200

Lemont, IL 60439

630-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,

Edward ir Elmhurst ligoninėms

Ginekologija**RAMONA C. MARSH, MD SC**

Obstetrics & Gynecology

3825 Highland Avenue Suite 4A

Downers Grove, IL 60515

630-852-9400

Valandos pagal susitarimą

Dr. VILIUS MIKAITIS**Dr. ANDRIUS KUDIRKA****Dr. JUSTYNA STENGEL**

Šeimos daktarai ir chirurgai

10811 W. 143rd St. Orland Park, IL 60467

Priklauso Palos Community Hospital

Silver Cross Hospital, Christ Hospital

Tel. 708-460-2500

Valandos pagal susitarimą

Dr. PETRAS V. KISIELIUS**Inkstų, pūslės, prostatos****gydymas bei chirurgija**

Center for Health

1200 S. York, Elmhurst, IL 60126

630-941-2609

Sandra Rasa Valaitis, MD

Šlapimo pūslės inkontinencija,
gimdos, makšties ir pūslės ištrūkimas,
gydymas bei chirurgija

Priklauso University of Chicago,

MacNeal, Hinsdale ir La Grange Hospital

Tel. 773-834-8622

Valandos pagal susitarimą

Stuburo ir skausmo ligos**JONAS V. PRUNSKIS, MD****TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD****MAUNAK V. RANA, MD**

Illinois Pain Institute

Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,

sužiedimų darbovietėje bei kitų vietų

skausmo diagnozės ir gydymo specialistai

Elgin: 847-289-8822

McHenry: 815-363-9595

Elk Grove: 847-718-1212

www.illinoispain.com

Akių ligų specialistai**LINAS SIDRYS, M.D.**

Akių ligos / Chirurgija / Akiniai

9830 S. Ridgeland Ave.

Chicago Ridge

Tel. (708) 636-6622

Holy Cross Hospital, #4105

Tel. (773) 884-7960

Dr. ELIGIJUS LELIS

Akių ligos ir chirurgija

1192 Walter St, Lemont, IL 60439

1051 Essington Rd. #200

Joliet, IL 60435

Tel. 815-723-1854

ARAS ŽLIOBA, M.D.**AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA**

219 N. Hammes Avenue

Joliet, IL 60435

Tel. 815-741-3220

Vidaus ligos**Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS****VIDAUS LIGOS**

Priimami MEDICARE pacientai

5540 S. Pulaski Road,

Tel. 773-585-2802

Valandos pagal susitarimą kasdien,

išskyrus sekmadienį

SURENDER LAL, M.D.

Specialybė - vidaus ligos

7722 S. Kedzie Ave.

Chicago, IL 60652

Tel. 773-434-2123

Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.**VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS**

Kalbame lietuviškai

6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6

Chicago, IL 60638

Tel. 773-229-9965

Valandos pagal susitarimą

SKELBIMŲ SKYRIAUS

TEL. 773-585-9500

JAV LB KV Socialinių reikalų taryba

2711 West 71 Street,

Chicago, IL 60629

Tel. 773-476-2655; fax. 773-436-6906

**SOCIALINIŲ REIKALŲ SKYRIAI ČIKAGOJE IR
APYLINKĖSE: DAR KARTĄ APIE PASLAUGAS
TAUTIEČIAMS**

Nors Čikagoje jau seniai yra
įsikūrusi JAV LB Socialinių reikalų
tarybos būstinė bei ne pirmus metus
veikia socialinių reikalų skyriai (Mar-
quette Park bei Lemont apylinkėse),
neretai susiduriame su prašymais
plačiau bei dažniau skelbti apie šių
skyrių teikiamas paslaugas visuo-
menei. Nors informacija tarsi sklinda
iš lūpų į lūpas, visgi ji neretai ne-
pasiekia tų, kuriems yra labiausiai
reikalinga, — tarkime, neseniai at-
vykusiųjų ar uždarą gyvenimo būdą
palaikančiųjų (nuolat dirbančiųjų ne-
įgalių ar pagyvenusių žmonių prie-
žiūroje ir pan.). Taigi nutarėme dar
kartą informuoti „Draugo“ skaityto-
jus apie Čikagoje esančio socialinių
reikalų skyriaus teikiamas paslaugas,
jo darbo pobūdį bei tikslus.

Socialinių reikalų skyrius Čika-
goje, veikiantis „Seklyčios“ vyres-
niųjų lietuvių centro patalpose Mar-
quette Park rajone (šalia JAV LB
Socialinių reikalų būstinės), veikia ne
pelno siekiančios organizacijos prin-
cipais. Čia teikiamos paslaugos įvai-
raus amžiaus, įvairių poreikių as-
menims, nepriklausomai nuo jų so-
cialinės padėties ar imigracinio statu-
so. Dažniausiai patarnavimai būna
reikalingi pagyvenusiems lietuviams
arba neseniai atvykusiems, silpnai
angliškai kalbantiems asmenims, tu-
rintiems reikalų su valdžios įstai-
gomis (tiek JAV, tiek Lietuvoje).

Teikiamos paslaugos yra įvai-
riausio pobūdžio – pradedant infor-
macijos apie kitas amerikiečių bei
lietuvių įstaigas ir organizacijas
suteikimu, dokumentų dauginimu ar
fakso išsiuntimu, ir baigiant įvairių
dokumentų pildymu (tiek imigracijos
tarnybai, tiek – kitoms įstaigoms,
kaip, pvz., kreipiantis dėl įvairių
finansinių bei socialinių lengvatų,
rašant įgaliojimus ir pan.). Skyriaus
Čikagoje darbuotoja taip pat, reikalui
esant, skambina besikreipiančiųjų
vardu ir įvairias įstaigas bei suranda
jiems reikalingą informaciją. Neįga-
liams ar silpnos sveikatos asmenims,
gyvenantiems Marquette Park apy-
linkėse, penkias dienas per savaitę
yra pristatomas į namus maistas —
tiesiai iš „Seklyčios“ restorano virtu-
vės. Ši „maisto ant ratų“ (meals on
wheels) programa, kaip ir kitos
paslaugos, vykdoma už simbolinį
mokestį (maisto savikainą), siekiant
ne gauti pelno, bet teikti realią pagal-
bą tiems, kuriems jos labiausiai
reikia.

JAV LB Socialinių reikalų taryba
yra akredituota JAV Imigracijos
apeliacijų tarybos (Board of Immig-

ration Appeals, arba BIA) pildyti
įvairius imigracinius dokumentus.
Socialinio skyriaus raštinėje galima
gauti visas populiariausias USCIS
(United States Citizenship and Im-
migration Service) formas — adreso
pakeitimo (AR-11), statuso pakeitimo
(I-539), paramos liudijimo (Affidavit
of Support, I-134) ir kt. JAV piliety-
bės prašymus (N-400) galima gauti
drauge su klausimų rinkiniu, pa-
dedančiu pasiruošti pilietinių žinių
egzaminui. Visų minėtų formų pildy-
mas yra reglamentuotas BIA, kuri
nustato ir įkainius už formų pa-
ruošimą. Šiuo metu visų imigracinių
formų pildymas socialinių reikalų
skyriaus raštinėje kainuoja 10 dol./
psl. (išskyrus adreso pakeitimo for-
mą, kuri kainuoja 3 dol.), teisminių
dokumentų pildymas – 15 dol./psl.
Dokumentų, pateikiamų Cook Coun-
ty esančioms įstaigoms, pildymas
kainuoja 5 dol./psl., pilietybės prašy-
mo forma, drauge su egzaminu kla-
simais (be pildymo) – 5 dol.

Atkreipiame dėmesį jog, nepai-
sant turimos akreditacijos pildyti bei
teikti informaciją apie imigracines
formas, Socialinių reikalų taryba ar
socialinių reikalų skyriaus raštinė
negali teikti teisinių konsultacijų ar
patarti konkrečių bylų klausimais –
tam būtina kreiptis į imigracines
teisės advokatą ar kitą specialistą.

Socialinių reikalų skyriaus rašti-
nėje taip pat atliekami dokumentų,
laiškų ir kitokie vertimai. Skyriaus
darbuotoja, turinti notaro teises, gali
patvirtinti vertimus bei kitus doku-
mentus, kuriems nereikia specialaus
patvirtinimo – apostilės. Pažodinis
vertimas kainuoja 15 dol./psl., pag-
rindinės minties perteikimas – 10
dol./psl. Nuo šiol raštinėje taip pat
turėsime tarptautinio diplomų bei
atestatų įvertinimo (International
Academic Credential Evaluation) for-
mas, kurias bus galima gauti drauge
su instrukcijomis.

Besikreipiančiųjų poreikiai bei
problemos, kurias tenka spręsti, yra
tokios įvairios, kad jas surašyti reiktų
ne tik laikraščio, bet ir visos knygos.
Šalia tautiečių, kuriems yra tiesiogiai
reikalingos teikiamos paslaugos, daž-
nai sulaukiame skambučių bei vizitų
iš tų, kurie ieško darbo, buto, jaučiasi
vieniši, nesuprasti ar skriaudžiami.
Stengiamės neatstumti nei vieno,
patarti, nukreipti, — ar tiesiog iš-
klausti, netgi neturint galimybės
padėti konkrečiu atveju.

Vaida Maleckaitė
SRT reikalų vedėja

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS**PAGUODOS TELEFONAS****1-866-438-7400**

Konfidencialumas
garantuojamas

Skambinkite nemokamai

kiekvieną ketvirtadienį,

nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)

EKSKUNIGAS SAVAITGALIUI

Paprastam mirtingajam sunku suprasti, ar Dievas taip nori, ar velnias per aktyviai į tikėjimo ratus pagalius kaišioja, tačiau šiuo laikotarpiu bažnyčia skandalų tikrai nestokoja ir netgi tokių, po kurių vyskupams tenka skandalo „objektą“ kuo skubiau kelti į kitą parapiją ar net suspenduoti kunigystę. Tačiau kad kunigas sususpenduotų pats ir net į atlaidus susirinkusiems šimtams žmonių neaukotų šv. Mišių, to dar nebuvo tekę girdėti. Kelmės rajono Kražių, Karklėnų ir Pašilės parapijas aptarnaujantis kunigas Alionidas Budrius pasiėmė būtent šitaip. Perskaitė jis viename leidinyje žiupsnelį kritikos dėl neremontuojamų jo parapijos bažnyčių, dėl per prašmatniai atrodančios klebonijos nušiuosios istorinės skerdynių bažnyčios fone ir labai išsikeidė: „Tikinčiųjų akyse esu apvagintas, susitęsęs ir negaliu toks eiti prie altoriaus be atskiros vyskupo leidimo“. Bet Jo Ekscelencija Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis kitokių reikalų turėjo ir išvykęs buvo, A. Budriui su juo susisiekti taip greitai

nepavyko, tad parapijiečiams nebeliko nieko kito kaip be šv. Mišių apsieiti ir dėl tokio savo ganytojo poelgio pečiais gūžioti. Nors po teisybei ekskunigu pasidariusiam Alionidui vyskupo nė laukti nereikėjo. Būtų užtekę išeiti iš ištis prašmatnios ir prabanga spinduliuojančios klebonijos ar bent pro jos langą pažvelgti į Kražių bažnyčią, kuri atrodo prasciau nei prasciausio kolchozo ferma išdaužytais langais, ir tuomet noras išsikeisti tikriausiai būtų praėjęs. Juolab kad tai tęsiasi daugelį metų, t.y. bažnyčia naikinama lygiai tiek, kiek Kražiuose klebonauja A. Budrius. „Spyglio“ žinomis, save sususpendavusio kunigo poelgiui nepritarė ir Jo Ekscelencija E. Bartulis.

„Valstiečių laikraštis“,
2006 rugsėjo 9 d.

Pastaba. Kadangi Kražių klebonas Alionidas Budrius svečias Amerikoje ir tarp Amerikos lietuvių, manome, kad šis straipsnelis gali būti daugeliui įdomus.

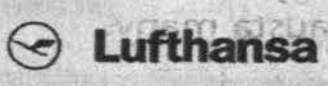
Redakcija

...IVAIRŪS...

* **Inteligentė moteris** ieško darbo žmonių priežiūroje su gyvenimu. Pa-
tenkintų atlyginimo minimumas. Tel.
773-895-4720

* **Moteris prižiūri** vaikus savo namuose La Grange rajone. Tel. 708-289-4450

* **Moteris ieško** gerai apmokamo pagyvenusių žmonių priežiūros darbo su gyvenimu, pietiniuose Čikagos priemiesčiuose. 4.5 metų patirtis, susikalba angliškai. Siūlyti trumpalaikius pakeitimais. Tel. 773-737-6825, Zina.

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

www.autotradeusa.com

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!

Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Dantų gydytojai

Dr. JOVITA KERELIS DANTŲ GYDYTOJA

9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos pagal susitarimą

Dr. AUŠRINĖ SCHNEIDER DANTŲ GYDYTOJA

Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos pagal susitarimą

Dr. DALIA JODWALIS Dantų gydytoja

15543 W. 127th St.
Suite 101, Lemont, IL
Tel. 630-243-1010
Valandos susitarus

Dr. RAMUNĖ MACIJAUSKAS Dantų gydytoja

9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

Dr. DANA M. SALIKLIS

Dantų gydytoja
38 Oak Creek Plaza
Mundelein, IL 60060
Tel. 847-949-7300
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C. DANTŲ GYDYTOJAS

Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. LINA POŠKUS

Dantų gydytoja

4635 W. 63 St., Chicago
Tel. 773-735-7730
10 S. 640 S. Kingery Hwy, Willowbrook
Tel. 630-323-5050

Dr. DALIA E. CEPELĖ, D.D.S.

Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos pagal susitarimą

Dr. V.J. VASAITIENĖ

Dantų gydytoja
4817 W. 83 St, Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

Dr. L. PETREIKIS DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

Dr. GAILĖ V. ČERNIAUSKAS DANTŲ GYDYTOJA

TRYLIKOS METŲ PATIRTIS
persikėlė į naują kabinetą

318 W. Touhy Avenue
Park Ridge, IL 60068
Tel. 847-692-2303

www.parkridgesmiles.com

Pilna dantų priežiūra:

- implantai
- tiltai, karūnos, protezai
- vaikų dantų gydymas
- šaknies kanalų valymas
- chirurgija
- parodontozės specialistas kabinete
- kosmetinės procedūros — „veneers“, balinimas

Odos ligų specialistai

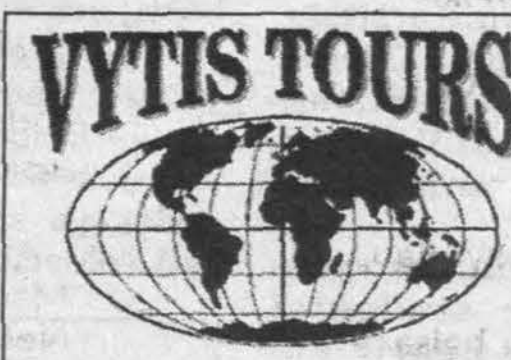
Dermatologijos ligų ir odos vėžio
specialybė, kosmetinė chirurgija,
viso veido atjauninimas
RUTH JÜRATĖ BARSKY, MD
120 Center Mall # 318 Oak Brook, IL 60523

Dr. K. JUCAS

Odos ligų specialistas gydo odos auglius,
žaiždas ir išsiplėtusias kojų venas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655

VILNIUS 2006

SKRYDŽIAI FINNAIR ir kitomis oro linijomis iš
įvairių JAV miestų. Grupės ir pavieniai keliautojai.
PIGIAUSIOS KAINOS!!!

40-24 235th Street Douglaston, NY 11363
Tel. 718-423-6161 1-800-77-VYTIS
Fax. 718-423-3979

E-mail: vyttours@earthlink.net
Web site: www.vytistours.com

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Rita Penčyliienė tel/fax 708-923-0280
E-mail: pencylar@comcast.net

Bronė Barakauskienė tel. 708-403-5717
Fax 708-403-4414; E-mail: mamabar3@aol.com

MŪSŲ ŠEIMOSE

TARSI SAVO ŠEIMOS NARĖ...

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, mūsų tautiečiams laisvai atsivėrė vartai į Vakarus. Daugelis jų pasuko į JAV, o čia gyvenantys lietuviai laukė jų išskėstais glėbiais, lyg seniai nematytų giminių, laikinai prarastų sesių ir brolių.

Per pusę šimtmečio pavargę ir jau metų naštos paženklininti, Amerikos lietuvių žvelgė į atvykstančius iš Lietuvos su didele viltimi, kad jaunystės ir energijos kupini naujieji imigrantai įsijungs į lietuvišką veiklą, ilies naujo, gyvybingo kraujo ir pakeis kai kuriuos veteranus savo naujomis idėjomis, sumanymais, išgyvento skausmo subrandintu ryžtu.

Ne visi mūsų norai bei lūkesčiai išsipildė, tačiau yra ir skaidrių, gražių išimčių.

1990 m. Wisconsin valstijos sostinėje, Madison mieste veikianti Edgewood kolegija pakvietė koncertuoti Vilniaus universiteto studentų chorą „Virgo“. Vietiniai lietuviai taip pat gausiai apsilankė amerikiečių suruošame koncerte. Viena žvali, linksma ir labai maloni jaunuolė — Rigonda Šoblickaitė — ypač visiems paliko įspūdį ir tapo tarsi mūsų šeimos narė: vėliau su ja susirašinėjant, aplankant Vilniuje. O prieš ketverius metus ji ištekėjo už dr. Ramūno Savicko, gyvena Detroit, Michigan, ir mielai sutiko atsakyti į keletą klausimų.

— Visų pirma prisistatykite „Draugo“ skaitytojams.

— Esu Rigonda Savickienė. Gimiau ir užaugau Lietuvoje, Klaipėdos mieste. Baigusi vidurinę mokyklą, išvažiavau į Vilnių. Įstojau į Vilniaus universiteto filologijos fakultetą studijuoti vokiečių kalbos.

— Vaikystę praleidote sovietų okupuotoje Lietuvoje. Kas liko atmintyje iš tų laikų?

— Su ilgesiu atsimenu tuos nuostabius studijų metus universitete. Buvo visko: ir ilgas sėdėjimas prie knygų, pasiruošimas egzaminams, ir studentų vakarėliai, renginiai. Studijuodama universitete, dalyvavau merginų chore „Virgo“. Ten dainavau apie 15 metų, iki mano išvažiavimo į Jungtines Valstijas. Tai buvo įdomiausias, turiningiausias laikotarpis.

— Na, o kokia nuotaika vyravo universitete? Ar studentai nepasigedo laisvės ir nepriklausomybės savo tėvynei?

— Labai gerai atsimenu, kaip, būdama antrame kurse, su „Virgo“ chorą dalyvavome Pabaltijo studentų dainų šventėje „Gaudeamus“, kuri vyko Vilniuje. Tarp studentų pabaltiečių vyravo labai stiprios atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos nuotaikos. Visi buvome labai vieningi. Važiavome į parduotuves, pirkome savo trispalves medžiagas, siuvome vėliavas ir mažas vėliavytes paslaptai, kad galėtumėme šventės eisenoje jas iškelti. Visi mūsų dėstytojai tyliai mus palaikė, niekas bent jau nedraudė to daryti, bet oficialaus leidimo mes tam neturėjome. Buvo fantastiškas reginys, kai per eiseną visi studentai: lietuviai, latviai ir estai, iš po skvernų ištraukė ir iškėlė savo, tada dar neoficialių

Rigonda Šoblickaitė-Savickienė

valstybių, vėliavas. Saugumas negalėjo sustabdyti tokios masės. Kaip mes sakome: pradžia buvo padaryta link suverenios valstybės! Po to mūsų visuomenė, inteligentija atliko savo darbą.

— Kas vyko tą lemtingą Lietuvai dieną — Sausio 13-ąją? Ar Vilniaus universiteto studentai irgi ėjo išvien su sostinės gyventojais prie TV bokšto?

— Teko išgyventi kraupius Sausio 13-osios įvykius. Tą naktį kaip tik buvome prie Televizijos ir radijo komiteto pastato. Susirinkome padainuoti, pašokti, bet vietoj to, gavome sovietų armijos puolimą. Teko bėgti per miškelį, per gyvenamuosius rajonus. Visur kareiviai su automatais. Taip mus bebėgančius priglaudė viena šeima Basanavičiaus gatvėje. Visi tą naktį drebėjome iš nežinios, kas čia dabar bus, meldėmės ir laukėme sugrįžtant tos šeimos vyro bei tėvo, kuris tą naktį praleido prie TV bokšto...

Po to buvo chaotiškas periodas. Baimė, kad puls Saulėtekio studentų bendrabučius (ten aš gyvenau). Mat ieškojo mūsų lietuvių vyrų paimti į sovietų armiją. Tad teko kokią savaitę apsirengus miegoti, jeigu ką — bėgti, nes nebuvo saugu.

— Ar greitai, baigusi mokslą, gavote darbą pagal specialybę?

— Baigusi Vilniaus universitetą ir įgijusi vokiečių kalbos vertėjos bei pedagogo specialybę, pradėjau dėstyti vokiečių kalbą Vilniaus Čiurlio-

nio meno mokykloje. Tuo pačiu metu dar vertėjavau bendroje lietuvių-vokiečių įmonėje. Po kelių metų perėjau į bendrą vokiečių-lietuvių turizmo bendrovę, o dar po trejų metų pasukau verslo keliu. Mane pakvietė dirbti viena didžiausių pasaulyje stogo langų gamintoja, danų įmonė „VELUX“. Ten išdirbau 8 metus pardavimų ir prekybos vadyboje. Bet teko atsisveikinti su mėgstamu darbu ir karjera, nes pasirinkau mylimą vyrą.

— O kur vyko gastrolės su „Virgo“ chorą? Įdomu, kur ir kada susipažinote su savo būsimo vyru dr. Ramūnu Savicku?

— Nors ir baigusi universitetą, likau dainuoti „Virgo“ chore. Su „Virgo“ teko labai daug keliauti po pasaulį. Dalyvavome daugybėje tarptautinių chorinės muzikos festivalių Europoje, JAV, Kanadoje. Į Jungtines Valstijas vykome 3 kartus: 1990, 1992 ir 1994 metais, dažniausiai amerikiečių kvietimu. Bet kiekvieną kartą neužmiršdavome užsukti į didžiuosius lietuvių telkinius — Čikagą, New York, Detroit ir net mažesnius — Madison. Taip per 1990 m. gastroles Čikagoje ir susipažinau su savo būsimo vyru Ramūnu. Jis gimė ir užaugo lietuvių šeimoje Detroit, MI. Su tėvais atvažiavo į mūsų koncertą Čikagoje. Pradėjome bendrauti laiškais, kas keleri metai jis su tėvais atvykdavo į Lietuvą, tai vėl pasimatydavome. Taip pat mes su chorą dar kelerius metus važinėjome į JAV.

Ta draugystė 2001 metais peraugo į stipresnius jausmus, o dar po metų aš jau atvykau į Detroitą pas savo būsimą vyrą, kur 2002 m. liepą mes susituokėm. Metams praslinkus, mums gimė dukrytė Ignė Ma-

ria. Jai jau tuoj sukaks treji metai. Ji jau didelė ir visada man sako, kad nori važiuoti su „school bus“. Ignė du kartus per savaitę lanko amerikietišką darželį, tai dabar daugiau kalba angliškai, bet mes mokomės namuose lietuviškai kalbėti. Laukiame, kada galėsime pradėti leisti į mūsų „Žiburio“ lietuvišką šeštadieninę mokyklėlę.

— Ar dažnai lankotės Lietuvoje?

— Rugsėjo mėnesį išvykstame su Ignė į Lietuvą. Ten praleisime 7 savaites pas senelius. Džiaugiuosi proga aplankyti savo gimtinę, susitikti su savo tėvais, giminėmis, draugais, kurių labai pasiilgau. Ten bent Ignė turės galimybę lietuviškoje aplinkoje pabūti, girdėti ir kalbėti lietuvių kalba.

— O kaip su lietuviška veikla? Ar jau spėjote kur įsijungti?

— Kai persikėliau gyventi į Detroit, mielai įsijungiau į mūsų Lietuvių Bendruomenės gyvenimą. Turiu ten daug draugų, dauguma jų atvykę į JAV prieš 5–10 metų. Švenčiame kartu visas lietuviškas šventes, gimtadienius, stebime įvykius Lietuvoje. Dauguma jų augina čia savo atžalas, taigi dalinamės bendrais rūpesčiais.

Tap pat skaitome Amerikoje leidžiamą lietuvių spaudą, nes įdomu žinoti, kas vyksta mūsų kitose Lietuvių Bendruomenėse.

Taigi esame lietuviai ir visada jais liksime. O „Draugo“ skaitytojams norėčiau palinkėti laimingo, sėkmingo, prasmingo gyvenimo čia, Amerikoje.

— Labai dėkoju už šį pokalbį.

Kalbėjosi
Stasė E. Semėnienė

Rigonda Šoblickaitė-Savickienė su savo vyru Ramūnu ir dukryte Igne Maria.

Romantiškos Klasikinės Unikalių Puokštės

- ☞ Atributikos pokyliams nuoma
- ☞ Gėlės visoms progoms į Lietuvą
- ☞ Visada šviežios egzotinės ir aukšto stiliaus aranžuotės
- ☞ Vestuvinės ir proginės kompozicijos
- ☞ Laidotuvių krepšeliai, vainikai, vazoninės gėlės
- ☞ Bažnyčių, pokylių salių dekoravimas

Pristatymas 7 dienas per savaitę
Čikagoje, JAV, Lietuvoje ir visame pasaulyje!

Always with Flowers
1120 State St., Lemont, IL

630 257 0339
888 594 6604

www.alwayswithflowers.com
www.alwayswithflowers.net

teleflora.

Always with FlowersToo
8015 W. 79th St., Justice, IL

708 594 6604

www.alwayswithflowerstoo.com

teleflora.

WESTERN UNION MONEY TRANSFER®

Sumažintas pinigų pervedimo į

Lietuvą

mokestis – nuo

9,99 \$*

WESTERN
UNION®

SIŪSKITE DABAR!

SIUNČIAMA SUMA	PERVEDIMO MOKESTIS*
0,01 \$ - 100,00 \$	9,99 \$
100,01 \$ - 200,00 \$	10,99 \$
200,01 \$ - 300,00 \$	16,99 \$
300,01 \$ - 400,00 \$	21,99 \$
400,01 \$ - 500,00 \$	27,99 \$
Nuo 500,01 \$	5% nuo pagrindinės sumos

NAUJA!

Naudojantis „Western Union“

paslaugomis pinigus paprastai jau

po kelių minučių** galima atsiimti

visose agentūrose Lietuvoje!

Norėdami gauti
daugiau informacijos, skambinkite**1-800-325-6000**www.westernunion.com

PINIGŲ PERVEDIMAS

PINIGINĖ PERLAIDA

MOKĖJIMO PASLAUGOS

IŠANKSTINIO MOKĖJIMO PASLAUGOS

* Be pervedimo mokesčio „Western Union“ taip pat ima mokestį už jūsų dolerių konvertavimą į užsienio valiutą.

** Lešų prieinamumą lemia paslaugos sąlygos, įskaitant agentūros darbo laiką ir laiko juostų skirtumus. Apribojimus žr. Siuntimo formoje. Naujos mažesnės kainos galioja dalyvaujančiose „Western Union“ agentūrose Čikagoje, nuo 2006 m. vasario 1d. Įkainiai gali būti keičiami be įspėjimo.

NEKILNOJAMASIS TURITAS

**Drake
Did
It Again!**

Equal Housing Opportunity
5 S. Prospect, Clarendon
Hills, Illinois 60514

Reda Blekys

Office
630-325-2800
Mobile
630-745-7593
Fax
630-325-7010

Profesionalus
asmeninis
patarnavimas.
Patirtis mieste ir
priemiesčiuose.
Nemokamas
nekilnojamojo
turto įkainavimas.
Prieš parduodant
ar perkant,
kreipkitės į
Drake Realtor

GREIT PARDUODA

First Landmark Realty

Bus. 773-590-0205
Res. 708-425-7160

**RIMAS
STANKUS**

- Čikagoje ar priemiesčiuose
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Tarpininkaujame gaunant paskolą
- Pensininkams nuolaida

**VIDA M.
SAKEVICIUS**

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas
708-889-2148

SIŪLO DARBĄ

SIŪLOME DARBUS!

Gail. seserų padėjėjoms
kompanionėms ir namų ruošos
darbininkėms. Galima gyventi
kartu arba atvykti į darbą
ir išvykti.

Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

Skubiai reikalingi

VAIRUOTOJAI-PERKRAUSTYTOJAI,
dirbti Skokie perkraustymo kompanijoje.
Tel. 847-673-3309

Nekalbantiems angliskai, atvykti 3650 Touhy
Ave., Skokie, IL. Vairuotojai privalo turėti
galiojančius IL vairuotojo pažymėjimus.

Spa Constantine grožio salonui
reikalingi terapistai, manikiūristai,
estetikos specialistai, registatoriai.
Privalo turėti leidimą.
Reziume siųsti fax. **708-233-5944,**
tel. **708-805-2696**

PARDUODA

HOMER GLEN parduodamas
2000 sq.ft., 4 mieg., 2.5 vonios,
labai gražus namas.
Kaina \$268,900
Tel. 708-476-6286

PARDUODAMAS „CONDOMINIUM“
Pasaulio lietuvių centre. Tinka
pensininkams. 2 miegamieji, 2 tualetai,
kampinis, daug šviesos. Kaina \$169,000
Tel. 312-876-9687.

FLORIDOJE, Gulfport mieste,
savininkas parduoda vieno mieg.
„condo“. Šalia baseinas, parkas,
ežerėlis. Kaina \$129,000
Tel. 727-347-5739, Gražina

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

Accent
Homefinders

9201 S. Cicero
Oak Lawn, Illinois 60453
Business 708-423-9111
Voice Mail 708-233-3374
Fax 708-423-9235
Pager 312-707-6120
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS

Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja
įvairių nuosavybių pirkime ir par-
davime mieste ir priemiesčiuose.

Audrius Mikulis

1st Choice Real Property
Tel.: 630-205-9262

E-mail: amikulis@usa.com

Įvairius nekilnojamas turtas:

- * Nemokamas įkainavimas
- * Nemokama rinkos analizė
- * Pirkimas
- * Pardavimas
- * Surandame

optimaliausią finansavimą

IŠNUOMOJA

Prie 66 St. ir Kedzie Ave.
išnuomojamas 1 mieg. gražus
apšildomas „apartment“
su nauja virtuvės įranga.
Tel. 708-275-2070

NUO SPALIO 1 D. ČIKAGOJE (Austin+
Irving Park), išnuomojamas butas nuo-
savame name. Atskiras įėjimas, 2 mieg.
„living“ ir „dining“ kambariai, vonia, virtuvė.
Tel. 773-368-9644

„DRAUGAS“ informuoja,

„DRAUGAS“ formuoja;

„DRAUGAS“: išeivijos ir
Lietuvos jungtis;

„DRAUGAS“ lietuviybės
švyturys ir sargas!

Prenumeruokime ir
skaitykime „DRAUGA“!

PASLAUGOS FOTOGRAFAMS

**MARQUETTE
PHOTO
SUPPLY**

**REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS**

Pirkdami pas mus, daug
sutaupysite. Pasinaudokite mūsų
patogių „lay-away“ planu.
Atliekame visus foto -
laboratorijos darbus.

Darbo val.: kasdien nuo 8 v.r.
iki 6 v.v.; šeštadieniais nuo
8 v.r. iki 4 v.p.p.;
sekmadieniais uždaryta.
Antradieniais ir trečiadieniais
susikalbėsime lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

PASKOLOS

Mindaugas

651-343-0286 Cell
mindaugas.m.bubliauskas@wellsfargo.com
www.wfham.com/weststpaulbranchmn

...ĮVAIRŪS...

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

**VALGYKITE NATŪRALŲ MEDŲ -
GYVENSITE 100 METŲ**

Mano bitelių surinktas medus iš Illinois
plevų ir miškelio yra skanus ir turi daug
gydomųjų savybių. Jo galima gauti PL
centre gegužinių metu. K. Laukaitis
Tel. 630-323-5326

**Nida
Grigalavičiūtė**
Sopranas
Privačios pianino
ir dainavimo
pamokos

Nuo 6 metų ir vyresniems

Homer Glen, IL 60491

Tel. 708-745-4038

E-mail: nidag@comcast.com

Suteikiama privati **psichoterapinė**
pagalba Niujorke. Konsultuoju
depresijos, imigracijos, šeimos,
karjeros ir kitais klausimais.
Teiraukitės tel. 1-917-517-9296
arba el. paštu: onapr@yahoo.com

DRAUDIMO PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

STATE FARM INSURANCE

Automobilio, namų,
gyvybės ir sveikatos draudimai
Select agentė Barbara Murray

Prašykite Rasos — kalba lietuviškai
5710 W. 95 St., Oak Lawn, IL
708-423-5900

NAMŲ REMONTO IR
STATYBINĖS PASLAUGOS

**Šildymas
Šaldymas**

6556 S. Kedzie Chicago, IL 60629

Prekyba, instaliavimas, aptarnavimas

— Licensed — Bonded — Insured

24 val. per parą
7 dienos per savaitę
FREE ESTIMATE
773-778-4007
773-531-1833

STASYS CONSTRUCTION

Stalio darbai, rūšių, vonių ir
virtuvių įrengimas; priestatai;
keramikos plytelės; „sidings“,
„soffits“, „decks“, „gutters“, plokštės ir
„shingle“ stogai; cementas,
dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912

autotradeusa
sales • export • rebuilding
www.autotradeusa.com

**PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!**
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

KEPYKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas savaitėje
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

KAVINĖS
Kepyklos produktai ir užkandžiai miesto centre

350 N. Clark,
Chicago, IL 60610
312-644-7750
pirm. - penkt.
nuo
6:30 v.r. iki 4:30 v.p.p.

608 W. Roosevelt,
Chicago, IL 60607
312-957-1994
pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 1 v.p.p.

VYSK. ANSĄ TRAKĮ PRISIMENANT

Tėviškės lietuvių evangelikų liuteronų parapija Čikagoje sekmadienį, rugsėjo 24 d., 10 val. r. pamaldose, prisiminė afa vyskupo Anso Trakio dvidešimties metų mirties sukaktį. Jis nelauktai iškeliavo amžinybėn 1986 m. birželio 23 d. ir yra palaidotas lietuvių tautinėse kapinėse.

Ansas Trakis buvo lietuvių evangelikų liuteronų išeivijos bažnyčios vyskupas, taip pat ir Tėviškės parapijos ilgametis klebonas, rūpinosi jos sielovada. Jo veikla pasižymėjo ir bažnytiniam, ir lietuvių bendruomeniniam gyvenime. Savo pašaukimą, talentą, darbą jis aukojo savo bažnyčiai ir tautai. Vyskupas buvo tauri ir ypatinga asmenybė, kuri buvo ryški jo daugialypėje veikloje.

Kaip mes prisimename vysk. Trakį? Gal šiandien dar anksti įvertinti jo įnašą į lietuvių bažnytinį ir visuomeninį gyvenimą, bet trumpai apžvelgti jo gyvenimą ir darbus šia proga tikrai dera.

Jo žemiška kelionė prasidėjo 1912 m. birželio 2 d. Kuršelių kaime, Trušelių valsčiuje, Klaipėdos apskrityje, pasiturinčių ūkininkų — Trūdės Baltrytės ir Miko Trakio šeimoje.

Tvirtą pagrindą savo gyvenimui padėjo moksliniu pasiruošimu. Ansas Trakis baigė Vytauto Didžiojo gimnaziją Klaipėdoje 1934 metais. Studijas tęsė Vytauto Didžiojo universitete 1934–1936 m. evangelikų teologijos ir humanitarinių mokslų fakultetuose. Studijas gilinti išvyko į Šveicariją, Bazelio universiteto teologijos ir filosofijos fakultetą. Baigęs mokslus licenziato laipsniu, grįžo į Lietuvą ir 1940 m. liepos 28 d. Tauragėje buvo išventintas kunigu. Jauanas kunigas pastoracinį darbą pradėjo Tauragės ir Šilalės evangelikų liuteronų parapijose.

Karo metu slapta teikė dvasi-nius patarnavimus repatriacinėse

Vysk. Ansas Trakis

stovyklose Klaipėdos krašte. Po karo kunigo tarnystę tęsė lietuvių pabėgėlių stovyklose Vokietijoje — Bamberg, Wunsiedel, Schweinfurt, Schabish-Gmund, ir lankė kitas stovyklas su Žodžio bei Sakramentų pamaldomis. Drauge su kitais evangelikais kunigais, organizavo lietuvių evangelikų Sinodą ir Išeivijos Bažnyčią (1946 m.). Nuo 1948 m. ėjo Išeivijos Bažnyčios vicesenjoro pareigas.

Pokario metais kun. Trakis (1951) pasiekė Čikagą ir čia pastoviai įsikūrė. Nesėdėjo rankų sudėjęs, bet tuojuo ėmėsi rūpintis lietuvių evangelikų likimu ir suorganizavo liuteronų Tėviškės parapiją Čikagoje, kurioje ėjo kunigo pareigas iki pat mirties. Pridėtinai rūpinosi kitomis ev. liuteronų parapijomis Šiaurės Amerikoje — Toronto, Collinsville, Detroit, Cleveland, Montreal. Dar, šalia tarnystės parapijoje, važinėjo į Rock Island, IL, dėstyti sistematinę teologiją Augustanos seminarijoje (1955–1957).

Būdamas darbštus ir sumanus klebonas, Tėviškės parapijoje išvystė visapusišką programą. Šalia savaitinių pamaldų ir sielovados, globojo chorą, jaunimo ratelius, sekmadieninę mokyklą, Biblijos studijų būrelį, skautų skiltis, tautinių šokių grupę. Su Antanu Kašuba įkūrė lituanistinę mokyklą, kuri išaugo į didelę Kristijono Donelaičio pradžios ir aukštesniąją mokyklą, veikusią dar daug metų po to, kai išsikėlė iš Tėviškės parapijos patalpų.

Ansas Trakis nuo jaunų dienų buvo ekumeniškai nusiteikęs: dalyvavo ekumeniniuose seminaruose Ženevoje, atstovavo lietuvių evangelikų jaunimui pasauliniuose bažnyčių suvažiavimuose Oxford 1936 m. ir kitur. Po karo atstovavo lietuvių evangelikų Bažnyčiai Pasaulinės liuteronų federacijos steigiamojoje asamblėjoje Lund, Švedijoje (1947), Vėliau reguliariai atstovavo savo Bažnyčiai federacijos visuotinėse asamblėjose Minneapolis, Hannover, Helsinki, Evian (Prancūzija), Dar Esalam (Tanzanija). Šiuose suvažiavimuose Trakis viešai reikalavo laisvės okupuotai Lietuvai ir teisės dalyvauti Lietuvos atstovui.

Ansas Trakis buvo apskritai spaudos, ir ypač bažnytinės spaudos, mylėtojas, puoselėtojas: rašė straipsnius išeivijos spaudai, redagavo žurnalus „Evangelikų žodis“ ir „Svečias“, paruošė „Palydovą“ lietuviui evangelikui svetur, paruošė ir redagavo evangelikų liuteronų „Giesmyną“ su maldomis (1957 m.), leido savaitinį parapijos laikraštėlį „Tėviškės žinios“.

Nuo pat studentijos metų Trakis atidavė gražią gyvenimo dalį, laiko ir širdies visuomeninei veiklai. Dirbo „Aušros“ moksleivių draugijos valdyboje, universiteto choro ir studentų sąjungos valdybose. Nuo gimnazijos

laikų priklausė skautams, įsigijo vyr. skautininko laipsnį ir išeivijoje ėjo evangelikų skautų vyriausio dvasios vadovo pareigas. Jo visuomeninis darbas išeivijoje buvo ir platus, ir reikšmingas: daug metų buvo Lietuvių Bendruomenės tarybos nariu, aktyvus VLIKe, ALTe, Čikagos Mažosios Lietuvos draugijoje, daug metų ėjo BALFo direktoriaus ir centro valdybos vicepirmininko pareigas.

Aišku, yra daug daugiau vysk. Trakio veiklos, kurios trumpo prisiminimo rėmuose neįmanoma aprėpti. Čia paminėjome jo svarbiausius gyvenimo ir veiklos bruožus. Anso Trakio asmenybė byloja giliai tikintį, plataus žvilgsnio, kilnaus mąstymo, didelės tolerancijos lietuvių evangeliką. Mokėjo kantriai išklausyti, problemas nuodugniai išnagrinėti ir kultūringai vesti pokalbius su kitaip galvojančiais. Jo kalbos tonas ramus, visada tėviškai švelnus, principuose — tvirtas. Jis buvo mylimas ne vien tik savo parapijiečių, bet ir kiekvieno, kuris jį arčiau pažino.

Šiandien, kada minime jo dvidešimtą mirties sukaktį, mums verta prisiminti afa vysk. Ansa Trakį svarbiausia todėl, kad jis ryškiai įkūnijo tikinčio dvasininko charakterį, kuris reiškėsi jo bažnytinėje ir visuomeninėje veikloje. Mums šiandien tokių pavyzdžių labai trūksta ir labai reikia. Jo darbai ryškūs, prasmingi ir ilgai išliekantys. Juose atsispindi vyskupo šviesus ir prasmingas gyvenimas, paaukotas „Dievui, tėvynei, artimui, šeimai“, kaip jo antkapio įrašas liudija.

Šie Apreiškimo Jonui žodžiai (14:13) dera vyskupo Anso Trakio prisiminimui ir šiandien: „Palaiminti mirusieji, kurie miršta Viešpatyje, ir jų darbai seka juos“.

**Vyskupas emeritas
Hansas Dumpys**

EGLE PEREDNYTĖ

KARALIAUS ŠYPSENA

Jis klūpo prie katedros durų — elgeta, ištiesęs ranką išmaldai, bet tiesus ir orus kaip karalius. Jo širdyje yra karalystė, nepasiekiamą mūsų akims. Jis yra Meilės karalius, nukarūnuotas valdovas, jis yra laisvės karalius, kurio karalystė — ne iš šios žemės. Niekas jo nepažįsta — tik Dievas. Nukryžiuotas pasaulio žmogus.

Maža mergytė pribėga prie elgetos ir tylėdama ilgai ilgai žiūri jam į akis, tarsi klausdama: kas tu esi? Paskui įmeta į jo delną pinigėlį ir nubėga.

Sugrįžta su gėlių puokšte. Elgeta nusišypso jai karališka šypsena ir paima gėles.

Pro šalį eina procesija, mergaitės beria Jam po kojomis gėles — Tam, kuris taip pat ne iš šio pasaulio, kaip ir tie du — karalius elgeta ir mažoji princesė.

— Aš tave myliu, — sako mergytė ir nusijuokia bedante burna.

Žmonės žiūri į juos, bet jie nieko aplinkui nemato — tikrai vienas kito akis. Pasirodė mergytės tėvai.

— Visur tavęs ieškojau, — sako mama. — Na, eime namo.

Mergaitė nuliūsta.

— Ate, ate! — sako ji elgetai ir, vis atsisukdama, nutipena paskui motiną.

O elgeta dar ilgai glaudžia prie krūtinės gėles ir šypsosi.

DRAUGAI

Jie seni draugai — jis, mažas berniukas, vardu Dovydas, ir ji — sena dailininkė, iširengusi savo studiją palėpėje. Kiekvieną rytą Dovydas pasirodo palėpėje ir ilgai stebi, kaip ji tapo.

— Žinai, Dovydai, — kartą sako ji, — visą gyvenimą aš galvojau, kad darau kažką ypatingą — juk ne veltui žmonės taip veržiasi pas mane įsigyti paveikslų! O dabar supratau, kad Dievui tie paveikslėliai, kuriuos senutės pardavinėja prie bažnyčios, yra tokie pat brangūs kaip ir mano darbai. Nuo tos akimirkos aš nustojau vertinti savo kūrinius ir visiškai nurimau. O kaip seniau jaudindavausi dėl jų kokybės! — ir ji nutyla, tarsi išsisėmusi po tokios ilgos kalbos, nes paprastai kalba mažai.

Dovydas susimąstęs žiūri į ją.

— Ką tu galvoji?

— Dievas yra labai geras, — sako Dovydas.

— Taip, Dovydėli. Jis yra begaliniai geras. Ar tau patinka mano paveikslas?

— Labai. Ar kada nors bandėte nupiešti... Dievą?

— Nebandžiau. O būtų verta!

— Aš Jį nupiešiu!

Ir Dovydas nupiešia didelę širdį.

— Tai todėl, kad Jis mus labai labai myli.

— Ir aš tave myliu, Dovydai.

Jie apsikabina.

— O dabar aš nupiešiu tave!

— O aš — tave, Dovydai.

MIŠIOS

Mažas berniukas įeina į bažnyčią. Vyksta mišios. Jis timpteli už skverno senutę, išikniaubusią į maldaknygę. Ši atsisuka:

— Netrukdyk — aš meldžiuosi!

Tą patį jis išgirsta ir iš puošniai apsirengusios moters, ir vyriškio languotu šalikui. Labiausiai supyksta kunigas, kai pamato jį palindusį po altoriumi, o zakristijonas netgi nori išvaryti jį iš bažnyčios. Visi pik-tai sužiūra į jį, ir vaikelis pravirksta.

— Neverk! — sako maža mergaitė. — Eime iš čia.

— Mano vardas Liuda, o tavo?

— Mano vardas Jėzus, — sako jis.

Ar pasiilgę Čikagos lietuviai lietuviško kino

Praėjusį savaitgalį Amerikos lietuvių televizija (ALTV) surengė pirmuosius lietuviško kino vakarus. Rugsėjo 22 dieną (penktadienį) Pasaulio lietuvių centro Bočių menėje (Lemontas), o rugsėjo 23 dieną (šeštadienį) Jaunimo centre (Čikaga) buvo rodomas Algimanto Puipos „Dievų miškas“ (2005).

ALTV vadovas Arvydas Reneckis teigė, kad tokius kino vakarus rengti ji paskatinę tai, jog per lietuvių televiziją ne visada galima parodyti visą filmą. Be to, rodant filmus salėje, jų ateis pasižiūrėti tik tie, kurie tikrai domisi kinu, bei nori matytą filmą aptarti, padiskutuoti ar, atsiradus galimybei, susitikti su kūrėjais.

Arvydas Reneckis

Labai smagu, kad pirmieji du kino vakarai su kaupu pateisino rengėjų lūkesčius. Tiek Bočių menėje, tiek Jaunimo centro kavinėje žiūrovų buvo apstu. Kadangi „Dievų miškas“ yra filmas, sukurtas pagal Balio Sruogos romaną, kuriame aprašomas gyvenimas nacių koncentracijos stovykloje, ypatingai vertinga ir brangu

Aleksandras Švedas

buvo tai, kad žiūrovų tarpe atsirado du filme atkurtų istorinių įvykių liudininkai, buvę Štuthofio koncentracijos stovyklos kaliniai – Aleksandras Švedas, poeto Leono Švedo brolis, ir Amerikos lietuvių Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas Pilypas Narutis. Abu garbaus amžiaus įvykių liudininkai po filmo dalijosi prisiminimais apie lagerį ir apie Balį Sruogą, lygindami matytus epizodus su realiai išgyventais. Atrodo, kad buvę kaliniai filmu nenusivylė. Filmas jiems sukėlė daug minčių ir prisiminimų, kurie praplėtė ir sustiprino filmo poveikį žiūrovams.

Po filmo ALTV direktorius Arvydas Reneckis iškėlė ir keletą atvirų klausimų pamąstymui: kodėl lietuviai turi tiek nedaug filmų savo istorijos temomis ir ypač tokių, kaip „Dievų miškas“, kurio scenarijus parašytas pagal pačių lietuvių sukurtą tekstą. Kodėl filmas „Vieni vieni“, skirtas lietuvių partizanams, taip sunkiai ir ilgai skynėsi kelią į ekranus ir nebuvo greitai ir entu-

ziastingai paremtas Lietuvos valstybės, kodėl neturime nė vieno filmo apie Sibiro tremtį ar kitas lietuviams ypatingai skaudžias istorines temas?

Na, o kitas ALTV kino vakaras įvyks spalio 13 ir 14 dieną. Jo tema jau bus kita – naujųjų (ir jaunųjų) lietuvių režisierių trumpametražiai filmai. Bus galima išvysti Čikagoje dar nematytus filmus bei pasikalbėti apie juos.

Trečiasis, lapkričio mėnesį įvyksiantis ALTV kino vakaras bus skirtas režisieriui Gyčiui Lukšui. Į susitikimą su Čikagos lietuvių kino meno mėgėjais atvyks pats režisierius, taigi bus galima daug ir plačiai kalbėtis apie jo kūrybą bei lietuvišką kiną.

ALTV partnerė – Lietuvos kinematografininkų sąjunga. Sąjunga nuolat teiks ALTV informaciją apie lietuviškus filmus, jų autorius, dalinsis lietuvių kino naujienomis, padės užmegzti kontaktus su kino kūrėjais, gaunant jų sutikimą rodyti filmus Amerikoje. Sąjungos interneto svetainėje (www.kinosajunga.lt) bus skelbiama informacija apie visus kino vakarus lietuvių išeivijos auditorijai Lemonte ir Čikagoje.

ALTV taip pat dėkinga visiems informaciniais rėmėjams, kurie mielai sutiko skelbti informaciją apie lietuviško kino vakarus.

Karilė Vaitkutė

Pilypas Narutis (pirmas iš dešinės).

Karilė Vaitkutės nuotraukos

LARC Moterų sąjungos iškilmingas susirinkimas

2006 m. rugpjūčio 19 d., šeštadienį, 8 val. r., visos rinkomės į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Mozerio salę. Čia įvyko visų kuopų sąjungiečių iškilmingas susirinkimas.

Vyriausia šio vakaro vadovė buvo Evelina Oželienė. Evelina Oželienė yra veikli daugelyje organizacijų, ji sugeba dalyvauti visur – tai tikrai verta pagarbos sąjungietė.

Šiam susirinkimui jau nuo penktadienio vakaro ruošėsi 2-tos kuopos sesės.

Mūsų nuoširdūs vyrai Jonas Vyšniauskas ir Mačys Mikutaitis sustatė stalus, – tarėme, aciu!

9 val. ryto buvo paruošti pusryčiai, kvepėjo kavute, o įvairūs pyragai bei pyragaitiai kėlė sesių apetitą.

Bronė Maleckienė iškepė skanų „Napoleoną“, Monika Gudaitienė iškepė įdomius ir skanius pyragaičius. Vida Viščiūtė–Musialeck iškepė varškės plokštainį.

Anelė Ramanauskienė, kaip visada, papuošė stalus savo darželio gėlėmis, kurios skleidė malonų aromatą, o Monika Gudaitienė gražiai išdėliojo sulankstytas servetėles.

10 val. prasidėjo posėdis, kuriame aptarėme daug reikalingų darbų. Kadangi mūsų vyriausia pirmininkė Dale Murray, išdirbusi daug metų, pavargo ir nutarė pailsėti, reikėjo

pakalbėti ir tuo klausimu.

Seselė Clementi sukalbėjo malda. Po trumpų pranešimų, turėjome priešpiečius, kuriuos gražiai paruošė mūsų 20-tos kuopos sesės: Valė Railienė, Janina Mikutaitienė, Monika Gudaitienė, Anelė Ramanauskienė. Labai skaniai silkes paruošė Evelinos Oželienės sūnus Oželis.

4:30 val. p.p. visos sąjungietėsėjome į mūsų gražiąją bažnytelę. Kun. Jaunius Kelpšas tą dieną buvo labai užimtas, tad šv. Mišias atnašavo labai jaunas meksikietis kunigelis.

Po šv. Mišių vėl rinkomės į Mozerio salę, kur bevalgant vakarienę atvyko Povilas Strolia, ir prasidėjo linksmoji dalis. P. Strolia mus pralinksmo dainomis. Jomis jis mus nukėlė į mielą Lietuvą – lingavo ažuolai, žydėjo gėlės, dūzgė bitelės, bernelis lankė merguželę. Senas gimtinės namelis priminė, kaip augome maži, o močiutės lopšinė mūsų maloniai pasupo.

Po dainų ir vakarienės prasidėjo loterijos bilietų traukimas – buvo laimingų. Džiaugiamės, kad mūsų 20-tos kuopos sesė laimėjo 100 dol. Iš to laimikio – 50 dol. padovanojo mūsų kuopai. Nuoširdus aciu Ele-nutei Majauskienei.

Laikas sparčiai bėgo į priekį, nepajutome, kaip atėjo laikas keliauti namo.

Nors mūsų 20-tos kuopos sąjungietės pavargo, bet kartu ir džiaugėsi. Buvo linksma ir smagu pabendrauti su visomis sąjungietėmis. Turėjome viešnią net iš Grand Rapids – Sofija Lastas.

Gaila, kad mūsų sesė Marytė Kinčius susirgo ir negalėjo būti su mumis. Ji buvo paguldyta į „Holy Cross“ ligoninę. Mes visos linkime mielai

mūsų sąjungietei sveikatos, greitai pasveikti ir sugrįžti į mūsų šeimą.

Marytė dabar jau yra namuose. Ačiu Dievui.

Mielos mūsų sąjungietės, 20-ta kuopa linki visoms jums sveikatos ir kantrybės visuose darbuose. Iki pasimatymo kitą kartą.

Stasė Viščiuvienė
20-os kuopos pirmininkė

Paulius ir Birutė Gyliai, Olympia, WA, gražino „Draugo“ laimėjimų bilietėlių šakneles ir atsiuntė 90 dol. auką. P. ir B. Gyliai niekuomet nepraleidžia progos paremti „Draugo“ leidybą dosnia auka. Jiems tariame nuoširdžiausią aciu.

Amerikos Lietuvių Beverly Shores, IN, klubas paskyrė „Draugo“ paramai 50 dol. auką. Tai puikus pavyzdys visoms lietuviškomis organizacijoms, apie kurių renginius bei veiklą nuolat matome „Drauge“. Labai dėkojame veikliajam Berverly Shores Lietuvių klubui ir linkime geriausios sėkmės.

Edward ir Anelė Pociai, Oak Lawn, IL, kartu su laimėjimo bilietėlių šaknelėmis atsiuntė „Draugui“ labai dosnią 100 dol. auką. Tai tikrai vertinga ir labai vertinama dovana – aciu.

Birutė A. Kasakaitis, Oak Lawn, IL, prie prenumeratos pratęsimo mokesčio pridėjo dar 50 dol. auką „Draugui“. Širdingai dėkojame.

Irena Raulinaitienė, gyv. Glendale, CA, jau gražino „Draugo“ laimėjimų bilietėlių šakneles ir dar atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

„Still Proudly Serving Lithuanian Families”

HILLS FUNERAL HOME

(Frank Leonard Bukauskas & Son — Directors)

10201 S. Roberts Rd.

Palos Hills, IL 60465

Other Locations Available

(708) 598-5880

“Formerly of Roseland” “Family Owned & Operated”

PETKUS & SON FUNERAL DIRECTORS

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK, 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK, 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

SERVING LITHUANIAN COMMUNITIES
SINCE 1916

LACK & SONS (LACKAVICIUS) Funeral Home's

9236 S. ROBERTS RD

HICKORY HILLS

ALL PHONES 1-708-430-5700

OTHER LOCATIONS AVAILABLE IN CHICAGO
& ALL SUBURBS

GAIDAS - DAIMID

LAIDOJIMO NAMŲ DIREKTORIAI

jau daug metų teikia pagarbų patarnavimą liūdesio valandoje. Jų laidojimo namai yra Čikagoje ir priemiesčiuose, kiekvienam lengvai pasiekiami.

Atliekame ir kūno sudeginimo (cremation) patarnavimus.

GERALD F. DAIMID —
nepriklausomas direktorius

4330 So. California Ave, Chicago, IL 60632

1-773-523-0440; 1-708-873-0500

Palos-Gaidas FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Čikagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

A † A

REGINA NORVAINYTĖ VILIAMIENĖ VILKUTAITIENĖ

Mirė 2006 m. rugsėjo 12 d.

Anksčiau gyveno New York, Cleveland, Washington, o pastaruoju laiku su marčia Maryte Viliamienė, Philadelphia.

Gimė Rokiškio rajone, Lietuvoje.

Nuliūdę liko: marti Marytė Viliamienė, anukė Rima su vyru Jeremias Boncha iš Cleveland; anūkas Andrius, gyvenantis Pittsburgh; anukė Vilija; sesuo Stasė Janaudienė ir giminės Lietuvoje.

A.a. Regina buvo žmona a.a. profesoriaus Vlodo Viliamo ir mama a.a. Virgilijaus Viliamo.

Dirbo Library of Congress, Washington, buvo ateitininkė.

Atsisveikinimo Mišios įvyko penktadienį, rugsėjo 15 d. St. Dorothy's bažnyčioje Springfield, PA. Velionė palaidota Resurrection Cemetery, Clinton, MD, netoli Washington, DC.

Vietoj gėlių, a.a. Reginos atminimui, aukas galite siųsti Lithuanian Orphan Care, 4 Shrewsbury Yard, Riverton, NJ 08077 arba į American Cancer Society.

Liūdintys artimieji

A † A

SAULIUS VITKAUSKAS

Mirė 2006 m. rugsėjo 12 d. Gimė 1961 m. gruodžio 15 d.

Jo liūdi motina Gražina Vitkauskienė, brolis Vytautas, seserys Vida ir Natalia su šeimomis.

A.a. Saulius buvo palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, netoli senelių ir tėvo.

Ramybė Jam.

Liūdinti šeima

PADĖKA

A † A

FRANCIŠKA ŠČERBIENĖ

Mūsų mylima Mamytė, Močiutė ir Promočiutė mirė 2006 m. rugpjūčio 25 d. Iš Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos, buvo palaidota Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdi padėka kun. Jonui Kuzinskui už atnašautas šv. Mišias, prasmingą pamokslą ir maldas koplyčioje.

Nuoširdus aciū kun. Algirdui Paliokui už maldas kapinėse.

Aciū seselei Laimutei už atliktus skaitinius šv. Mišių metu, aciū Jūratei Lukminienei už gražią muziką ir giesmes.

Dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už dalyvavimą šermentyse ir laidotuviuose, už išreikštas užuojautas ir aukas šv. Mišioms.

Dėkojame karsto nešėjams.

Nuoširdus aciū Petkaus laidojimo įstaigai ir Šarūnui Dobilui, už visą suplanuotą laidotuvių eigą.

Liūdinti šeima

„DRAUGAS”

— vienintelis lietuviškas dienraštis už Lietuvos ribų. Vienintelis lietuviškas laikraštis, kuris kasdien pasiekia JAV lietuvių visuomenę.

„DRAUGAS” spausdinamas Amerikoje jau 97-tus metus. Mūsų tėvai, seneliai ir proseneliai skaitė ir rėmė „Draugą”. Dienraštis tebėra svarbi visuomenės dalis, jungianti organizacijas, parapijas, mokyklas, įstaigas ir pavienius asmenis.

„DRAUGAS” yra tinkama dovana jaunavedžiams, studentams, giminėms, draugams ir pensininkams.

„DRAUGAS” yra dovana, kuri kasdien džiugina ir informuoja jau beveik šimtmetį.

Prenumeruokime ir remkime „DRAUGĄ”.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Grupės „Delfinai“ koncertas** vyks spalio 7 d., šeštadienį, 7 val. v. Jaunimo centro didžiojoje salėje, 5600 S. Claremont, Chicago. Bilietus galima nusipirkti „Lietuvėlėje“, o prieš koncertą nuo 5 val. v. prie įėjimo į salę. Koncertą rengia ir nuoširdžiai visus kviečia JAV LB Kultūros taryba.

♦ **Spalio 1 d. Tėviškos parapijoje** bus minima vysk. Anso Trakio 20 metų mirties sukaktis. Po pamaldų parapijos salėje taip pat bus švenčiama pjūties/padėkos diena. Moterų draugija ruošia vaišes. Visus nuoširdžiai kviečiame dalyvauti.

♦ **Blynai, blynai, blynai.** Geriausios šeimnininkės — Jaunimo centro Moterų klubo narės juos keps spalio 8 d., sekmadienį, nuo 9 val. r. Jaunimo centro kavinėje. Kviečiame visus paragauti, jei skanūs, valgykit po dvi porcijas, jei nelabai — niekam nesakykit! Lauksime visų.

♦ **BALF'o Lemonto 28 skyrius** spalio mėn. rinks aukas vargstantiems Lietuvoje ir kitur paremti. Išsiuntėme laiškus su prašymu aukoti, o nuo spalio 8 d., sekmadieniais aukos bus priimanamos Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos priėmimo po 9 val. r. ir po 11 val. r. šv. Mišių.

♦ **Balzeko lietuvių kultūros muziejaus** Kino salė kviečia visus į lietuvių vaidybinių filmų programą. Šeštadienį, spalio 14 d., 7 val. v. rodysime režisieriaus Algimanto Puipos alegorinę dramą „Moteris ir keturi jos vyrai“, sukurtą Lietuvos kino studijo-

je 1983 m. Įėjimas nemokamas. Muziejaus adresas: 6500 S. Pulaski Rd., Chicago. Tel. pasiteiravimui: 773-582-6500.

♦ **Spalio 15 d., 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, vyks Antano Vaičiulaičio 100-mečio minėjimas.** Pagrindinį pranešimą skaitys Kauno Maironio lietuvių literatūros muziejaus Lietuvių išeivių skyriaus vedėja Virginija Paplauskienė. Į Čikagą, dalyvauti savo tėvo rašytojo Antano Vaičiulaičio jubiliejaus minėjime, atvyksta rašytojo dukra Jona Vaičiulaitytė-Buivienė. Ji pasidalins savo prisiminimais apie tėvą, vieną žymiausių XX amžiaus Lietuvos rašytojų. A. Vaičiulaitis buvo žinomas literatūros kritikas, literatūros tyrinėtojas, vertėjas, redaktorius. Atkreipiamės skaitytojų dėmesį, kad pasikeitė A. Vaičiulaičio minėjimo data ir laikas. Minėjimas bus spalio 15 d., 12:30 val. p.p.

♦ **LB Lemonto socialinis skyrius** planuoja dvi keliones į teatrą: spalio pabaigoje į spektaklį W. Shakespeare „Hamlet“; lapkričio pabaigoje į muziklą „Mama Mia“. Norinčius vykti į šiuos spektaklius, prašome skambinti R. Kronui tel. 630-968-0184.

♦ **JAV LB Vidurio Vakarų apygardos** gegužinė įvyks spalio 8 d. PLC sodelyje, Lemont, po 11 val. Mišių. A. Barniško muzika kvies šokti ir dainuoti, bus skanaus maisto, veiks baras. Gražiai bendraudami atsisveikinkime su vasara, smagiai praleiskime popietę.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis

Criminal cases, civil cases and DUI

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700

Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527

SKELBIMŲ SKYRIAUS
TEL. 773-585-9500

PIRKSIU: Jono Rimšos, V. Vizgirdo, P. Puzino, V. Kasiulio, K. Žoromskio, B. Murino ir A. Varno tapybos darbų.
Tel. 708-349-0348

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road.**
Tel. (773) 847-7747.

• **Dr. Remigijus Gaška** Lietuvos vaikų globos būreliui „Saulutė“ atsiuntė \$9,500 studentų paramai. Jau ne viena laida Gaškų remiamų studentų yra baigę Vytauto Didžiojo universitetą. „Saulutė“ dėkoja visiems aukojantiems padėti studentams bei vargingai gyvenantiems vaikams Lietuvoje. Šią vasarą Lietuvoje lankėsi „Saulutės“ JAV rytinio pakraščio atstovas Robert Duda, Floridos skyriaus pirm. Birutė Kozicienė, narės Ona Šulaitienė, Roma Kuprienė, Jūra Gvidienė, o spalio gale grįš pirm. Indrė Tijiūnėlienė. Visas kelionės išlaidas vykstantys padengia asmeniškai, o ne iš „Saulutės“ surinktų aukų. Labai ačiū. „Saulutė“ (Sunlight Orphan Aid), 414 Freehauf St., Lemont, IL 60439. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

DRAUGO FONDAS
4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, IL 60629
Tel.: 773-585-9500

DRAUGO FONDAS SKELBIA NAUJOVĘ!

Skelbiame Draugo fondo rudens vajeaus pradžią. Ką gi, sakysite, čia ne naujovė — juk kasmet skelbiame vajai. Mielas „Draugo“ skaitytoja, būsite teisus, taip sakydamas. Tikra teisybė, kad kiekvieną rudenį ir pavasarį Draugo fondas kreipiasi į dosnius mūsų skaitytojus per aukų vajų.

Tačiau šį kartą Draugo fondas, atsidėkodamas už paramą, gautą per rudens vajų, įveda naujovę: kiekvienas asmuo, paaugojęs 200 dol. ar daugiau, gaus nemokamą 6 mėnesių dienraščio „Draugas“ prenumeratą. Šią vertingą pusmečio prenumeratą aukotojas galės paskirti/padovanoti savo nuožiūra bet kuriam naujam skaitytojui.

Neginčijama, kad „Draugo“ palaikymui finansinė parama yra gyvybiškai svarbi — kaip duona kūnui. Tačiau nauji skaitytojai reikalingi

kaip deguonis. Jie suteikia mūsų lietuviškai spaudai kasdieninės energijos ir gyvasties. Taigi kviečiame kiekvieną spaudos mylėtoją atsilipti į rudens vajeaus kvietimą.

Kokia puiki proga paremti savo dienraštį ir tuo pačiu nemokamai supažindinti savo vaikus, gimnaisius ar draugus su „Draugo“ dienraščiu! Kokia graži galimybė kiekvienam iš mūsų dvigubai paremti „Draugą“. Užtikrinkime „Draugo“ ateitį!

Savo aukas siųskite: Draugo fondas, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629-5568.

Kiekviena auka, nepaisant jos dydžio, yra įvertinama, reikalinga ir labai laukiama. Draugo fondas Jums nuoširdžiai dėkoja.

Dr. Ona Daugirdienė
Draugo fondo tarybos narė

SKELBIMAI

• **„Lietuvos Našlaičių Globos komitetas“** yra gavęs šias aukas paremti našlaičius: \$1,200 JAV LB Arizonos apylinkė, Scottsdale, AZ. \$750 Viktorija ir Antanas Valavičiai, Chicago, IL. \$600 Genie I. Juodikis, Chicago Ridge, IL; Bernardine Franciscan Sisters, King of Prussia, PA. \$550 Ellinora Vinson, McMinnville, TN. \$500 Lucina Chalmers, Alexandria, VA. \$300 J. Skurdenis, Bronxville, NY. \$250 Joyce-Ellen D. Kasetta, Norwood, MA. \$200 Frank B. Sterns, Greenville, PA; Donna M. Campbell, Marlton, NJ; Betty Bednarz, Dickson City, PA. \$175 Nancy Snyder, Fredericksburg, VA; \$150 Lois A. Staas, Bellmawr, NJ; Frank, J. Bobbin, Springfield, MA; Maj. Joseph A. Yuknas, Denver, CO; Lietuvių klubas „Tauras“, Scranton, PA; Joseph J. Ardys, Fairview, PA; Julia A. Danta, Exton, PA; A. Šmulkštienė, Chicago, IL; Maria McAllister, Philadelphia, PA; Elena Jasaitienė, St. Petersburg, FL; Robert Bulchis, Corvallis, OR; Jonas A. Gudėnas, Euclid, OH; Laima Milaitis, Oak Lawn, IL; Gediminas P. Dragūnas, Philadelphia, PA; Marija Kapačinskienė, Chicago, IL; Gil S. Girdauskas, Wautoma, WI; Janina Jakševičius-Yoksha, Oak Lawn, IL; Paul Vadopalas, Palo Alto, CA. \$100 Ann M. Updergraff, Lewisberry, PA; Gavin D. Heffernan, Florence, NJ. \$50 Helen A. Jankus, Drexel Hill, PA; Ralph Hagedwood, Asheville, NC; Rimas J. Lukas, In-

terlaken, NJ; Nina Jurksaitis, Beverly Shores, IN. \$25 Donald Sanders, Honolulu, HI.

A. a. Jūratės Elvikytės-Dainauskienės atminimui \$150 paaugojo Virginia M. McMahon, Naperville, IL.

A. a. Adelės Grybauskas atminimui \$150 paaugojo Aldona Shumway, Worcester, MA.

A. a. Joseph J. Chapulis bei a.a. Anne M. Chapulis atminimui \$375 auką atsiuntė dukra Gaydra A. Chapulis, Princeton, NJ bei Gilda M. Karu, Arlington Heights, IL — \$50. Taip pat a.a. Chapulio atminimui aukoję: Patricia Deering, Hampton, NJ — \$100; Margaret Werts Batko, Alexandria, VA — \$25 bei Maurice C. Tracy, Mount Airy, MD — \$20.

Almos fondui aukoję: Irena Rasy, Cambridge, MA — \$500; William J. Kizevich, Bartlett, TN — \$25.

Dėmesio! Nuo šiol „Našlaičių Globos komiteto“ pranešimai spaudoje pasirodys reguliariai — aukotojų sąrašus pateiksime kiekvieno mėnesio paskutinį šeštadienį. Kito pranešimo ieškokite „Draugo“ dienraštyje, š.m. spalio 28 dienos numerįje. Jūsų nuoširdžios aukos yra labai vertinamos! „Lietuvos Našlaičių Globos komitetas“ (Lithuanian Orphan Care, Inc.), 2711 West 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 773-476-2655 (bendrai informacijai). Fed. Tax ID #36-4124191.

Daumantas V. Dikinis, gyv. Sonoma, CA, gražino „Draugo“ laimėjimo bilietėlių šakneles ir kartu atsiuntė 50 dol. auką. Esame labai dėkingi. Liko tik maždaug mėnuo laiko iki laimingųjų bilietėlių traukimo, tad raginame visus, dar nesuspėjusius šaknelių gražinti „Draugo“ administracijai, tai nedelsiant padaryti.

Jurgita Gvidas iš Naperville, IL, pratęsdama „Draugo“ prenumeratą dar vieneriems metams, atsiuntė 50 dol. auką. Labai dėkui.

Francis Brindza, gyv. Bloomington, IN, dėkodama už adreso pakeitimą, atsiuntė 50 dol. auką. Koks tai vis dėlto gražus „Draugo“ administracijos darbo įvertinimas — labai labai ačiū.